

Tekniska nämnden

Verksamhetsplan 2027

Dokumentansvarig: Teknik- och fastighetsförvaltningen, Umeå kommun
Fastställd av: Tekniska nämnden
Version: 3.0
Dokumentdatum: 2026-11-02
Fastställd: 2026-11-19

Innehållsförteckning

Inledning **03**

Organisation **04**

Tekniska direktören har ordet **05**

Framtidens möjligheter och utmaningar **06**

Grunduppdrag **07**

Tekniska nämnden 08

Digital omställning och IT 18

Fastighet 25

Gator och parker 33

Måltidsservice 42

Städ- och verksamhetsservice 48

Inriktningsmål **55**

Mål 1: Umeås tillväxt 57

Mål 2: Social hållbarhet 59

Mål 3: Jämställdhet 61

Mål 4: Klimatneutralt 2040 62

Personalpolitiska mål **67**

Mål 5: Attraktiv arbetsgivare 69

Mål 6: Närvarande ledarskap 70

Mål 7: Hälsofrämjande arbetsplats 71

Ekonomi **72**

Driftbudget 74

Investeringsbudget 75

Bilagor **76**

Externa utförare *77*

Inledning

Vår verksamhetsplan är en skriftlig beskrivning av vår planerade verksamhet för kommande år. Den utarbetas parallellt med budget och följs upp av tertial- och årsrapporter. Syftet är att effektivt planera och leda verksamheten, säkerställa ett klokt nyttjande av våra tillgängliga resurser samt säkerställa att nödvändig utveckling sker.

Verksamhetsplanens strategiska nyckeltal utvärderas kontinuerligt som grund till erfarenhetsöverföring, för nulägesanalys och framtidsplanering.

Planen grundar sig i av kommunfullmäktige fastställt reglemente och grunduppdrag, planeringsdirektiv, budget samt tilläggsuppdrag, men innehåller också av nämnden prioriterade satsningar.

Organisation

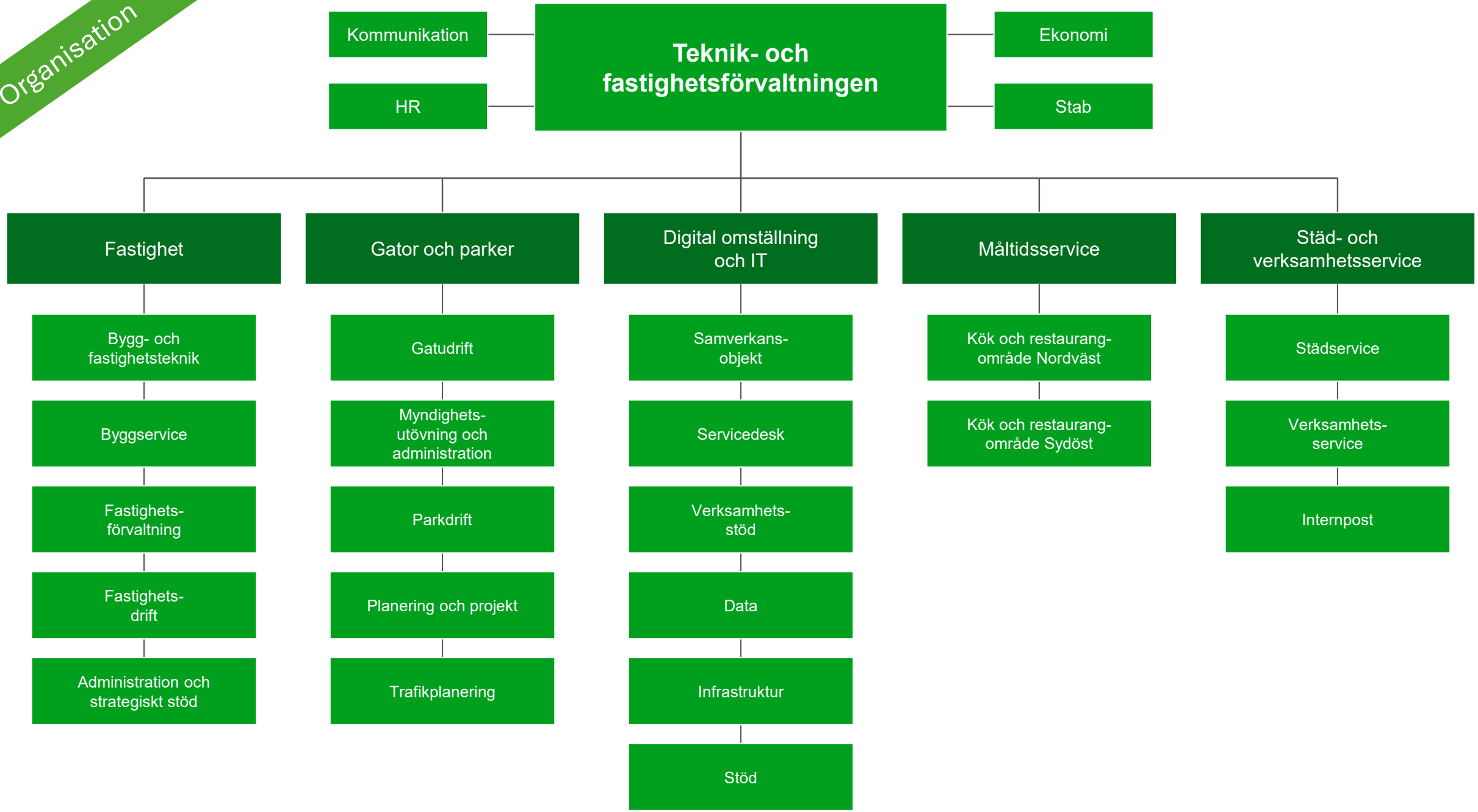

Vi förbättrar vardagslivet i Umeå!

Tekniska direktören har ordet

Karin Isaksson, teknisk direktör.

Umeå är en attraktiv och växande kommun med höga ambitioner för framtiden. Tekniska nämndens uppdrag är att skapa och utveckla de fysiska förutsättningarna för ett gott vardagsliv genom att tillhandahålla en välfungerande, trygg och hållbar stad.

Förvaltningens vision, *”Med Umeåborna i ryggen förbättrar vi vardagslivet i Umeå”*, vägleder oss i arbetet med att möta invånarnas behov och förväntningar. Genom god service, ett ansvarsfullt resursutnyttjande och ett långsiktigt perspektiv skapar vi värde för både dagens och morgondagens Umeåbor.

Samhället förändras ständigt genom nya behov, ökande förväntningar och en växande komplexitet i den byggda miljön. För att möta framtidens utmaningar behöver vi fortsätta utveckla våra arbetssätt, stärka vår förmåga till långsiktig planering och bygga robusta, hållbara och motståndskraftiga samhällsfunktioner. Genom att ta tillvara på ny teknik och nya arbetssätt skapar vi förutsättningar för att även framöver kunna leverera hög kvalitet i våra verksamheter.

Karin Isaksson

Karin Isaksson, teknisk direktör

UMEÅ KOMMUN

Framtidens möjligheter och utmaningar

Umeå står inför en period där kraven på hållbara, robusta och resilienta samhällsmiljöer ökar. Klimatförändringarna medför fler extrema väderhändelser, såsom intensiv nederbörd, översvämningar, temperaturväxlingar och förändrade vinterförhållanden. Detta ställer högre krav på planering, investeringar, drift och underhåll av kommunens infrastruktur, fastigheter och offentliga miljöer för att säkerställa funktion, tillgänglighet och långsiktig hållbarhet.

Samtidigt behöver kommunen möta ekonomiska utmaningar genom ett ansvarsfullt nyttjande av resurser och skattemedel. För att upprätthålla kvalitet och service krävs ett kontinuerligt utvecklingsarbete där verksamheten arbetar systematiskt, kunskapsbaserat och med fokus på effektivitet, innovation och långsiktighet.

Den digitala omställningen kommer att vara avgörande för att möta framtidens krav. Ökad digitalisering, användning av artificiell intelligens och datadrivet beslutsfattande skapar möjligheter att stärka kvalitet, produktivitet och lärande i organisationen. Samtidigt innebär ökande kostnader för system, licenser och teknisk infrastruktur samt växande krav på informations- och cybersäkerhet att långsiktiga finansierings- och utvecklingsstrategier behöver stärkas. För att lyckas krävs en gemensam kommunövergripande inriktning med tydliga prioriteringar och samordning.

Försörjningsberedskap och civil beredskap kommer att få allt större betydelse. Kommunens infrastruktur, fastigheter, tekniska system och samhällsviktiga verksamheter behöver utvecklas för att vara robusta och motståndskraftiga vid såväl kriser som höjd beredskap. Detta kommer att kräva betydande investeringar, utvecklade arbetssätt och tillgång till rätt kompetens.

Kompetensförsörjningen är en av de mest strategiska utmaningarna under de kommande åren. För att möta ett växande och mer komplext uppdrag behöver kommunen attrahera, utveckla och behålla medarbetare och ledare med rätt kompetens. Ett hållbart ledarskap, god arbetsmiljö, kontinuerligt lärande och attraktiva utvecklingsmöjligheter är avgörande för att säkerställa framtidens kompetensförsörjning.

Umeås fortsatta utveckling som attraktiv universitets- och tillväxtstad är en viktig styrka, men konkurrensen om både arbetskraft, kompetens och investeringar ökar. För att fortsatt vara en attraktiv kommun för invånare, studenter, företag och besökare behöver samhällsbyggandet präglas av hållbarhet, innovation och hög kvalitet i de offentliga miljöerna.

Inom livsmedelsförsörjningen kvarstår utmaningar kopplade till att öka andelen hållbart producerade svenska råvaror samtidigt som lagstiftning och marknadens förutsättningar begränsar möjligheten att ställa krav på lokal produktion. För att stärka kommunens beredskap och bidra till hållbar utveckling krävs fortsatt arbete för att skapa förutsättningar för fler svenska och regionala leverantörer att delta i offentliga upphandlingar.

Grunduppdrag Tekniska nämnden

UMEÅ KOMMUN

Grunduppdrag: Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem och ID-nyckelorganisation samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov.

Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård. Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation.

Tekniska nämnden ansvarar för uppbyggnad, drift och förvaltning av fast installerade och mobila reservkraftlösningar. Nämnden ansvarar vidare för lagerhållning, tillagning och distribution av reservlivsmedel, lagerhållning och distribution av reservdrivmedel samt lagerhållning och distribution av förbrukningsmaterial och reservdelar för att säkerställa försörjningen till prioriterad samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig. Nämnden ansvarar för kommunens dagvattenhantering. Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Kritiska kvalitetsfaktorer	Indikator
Väl underhållna fastigheter och anläggningar	• Andel röda (med nära förestående underhållsbehov) fastigheter och anläggningar • Andel röda (med nära förestående underhållsbehov) gång- och cykelvägar
Väl avvägd fördelning egenägda och förhyrda lokaler	• Andel egna/förhyrda fastigheter
Skapa värde och nytta till kommunens digitala omställning	• Tidsbesparing i timmar[1] • Kostnadsbesparing i kronor[1]
God cybersäkerhet	• Andel ej uppdaterad mjukvara[1] • Andel servrar med support[1]

[1] *Mätning påbörjas från och med 2025.*

Nyckeltal Tekniska nämnden

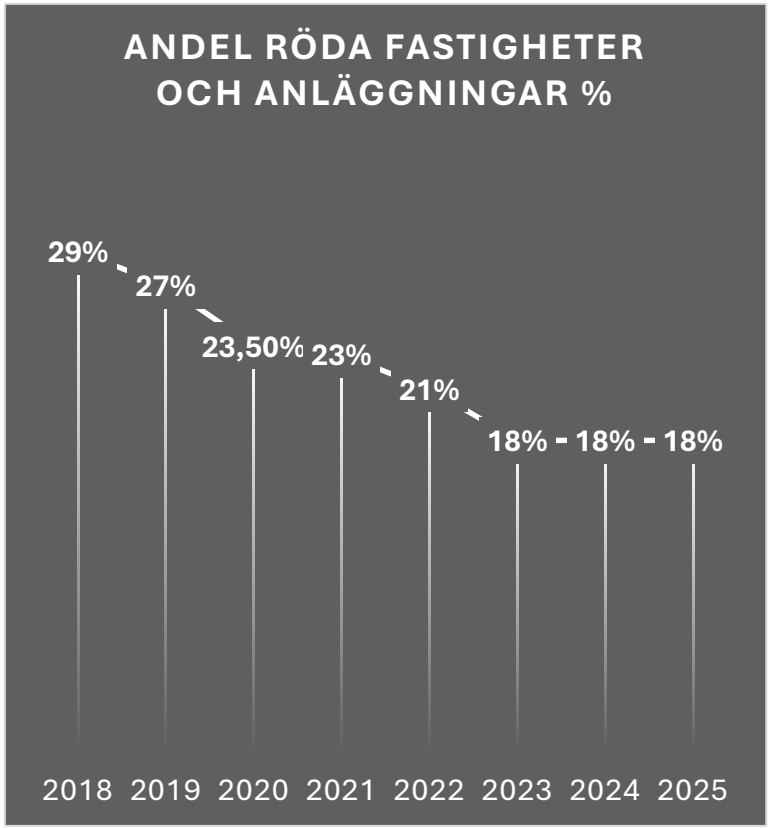

Diagrammet visar andelen fastigheter och anläggningar med omfattande underhållsbehov.

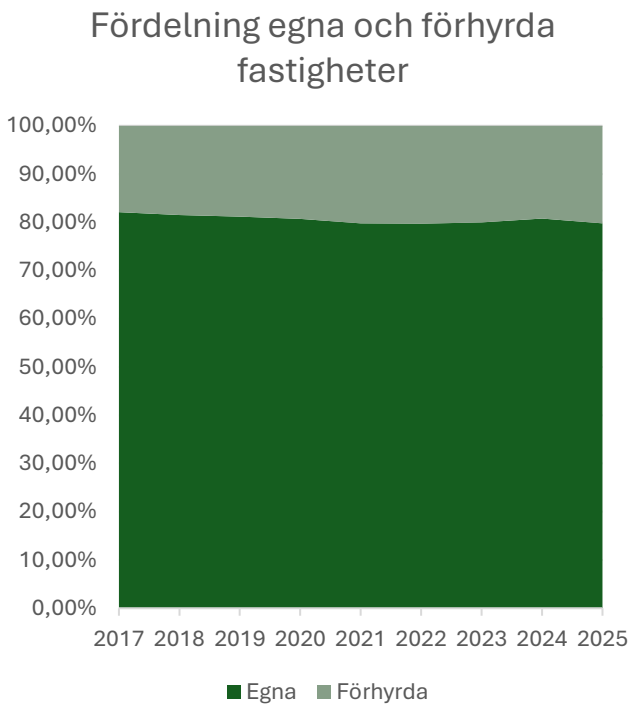

Diagrammet visar andelen egna och förhyrda fastigheter.

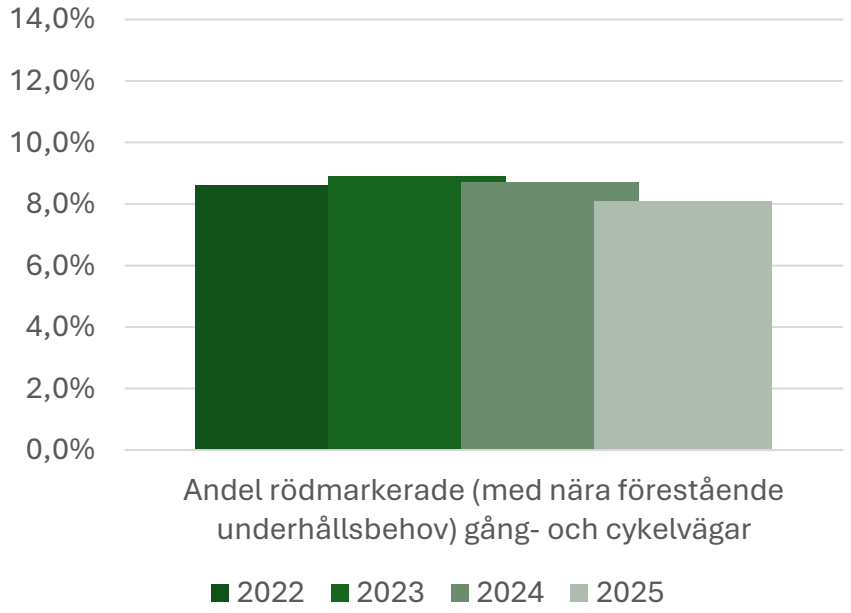

Diagrammet visar andelen gator och gång- och cykelvägar med omfattande underhållsbehov.

Produktionsnyckeltal Tekniska nämnden

Produktions-nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kvadratmeter fastigheter (BTA)	1 001 211 m^2	1 018 147 m^2	1 021 657 m^2	1 038 162 m^2	1 040 291 m^2	1 040 622 m^2	1 073 760 m^2	1 092 535 m^2
Kilometer vägar	436,7 km	438,5 km	439,6 km	442,9 km	443,5 km	443,7 km	445 km	463,2 km
Kilometer cykelvägar	247,9 km	250,1 km	253 km	255,6 km	259,3 km	259,6 km	261,9 km	270,7 km
Antal digitala enheter	N/A	21 093 st	22 757 st	24 491 st	25 087 st	28 614 st	27 373 st	27 852 st
Antal portioner	N/A	N/A	5 042 396 st	5 882 195 st	5 465 717 st	5 449 708 st	5 560 057 st	4 885 410 st
Antal miljöfordon[1,2]	N/A	N/A	N/A	21 st	22 st	50 st	114 st	190 st
Antal medarbetare[3]	N/A	964 st	973 st	996 st	1 028 st	1 050 st	1 072 st	1 088 st

[1]El, gas, etanol. [2]Gäller fordon mellan 150–3 500 kg *[3]Månadsanställda, samtliga anställningsformer*

Uppföljning av grunduppdrag

Tekniska nämndens grunduppdrag följs upp kontinuerligt och återrapporteras skriftligt till kommunfullmäktige vid delårs- och årsbokslut. Nämnden nyttjar relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att översiktligt beskriva och analysera utfall, trender och tendenser avseende grunduppdraget.

Den kvantitativa bedömningen kompletteras även med en kvalitativ bedömning. Detta innebär att nämnden i löptext kortfattat beskriver om nämnden anser att grunduppdraget uppnåtts och att nämnden styrker sin bedömning via kvalitetsfaktorer och produktionsnyckeltal.

Inom förvaltningen pågår ett kontinuerligt arbete med att skapa ännu bättre förutsättningar för analys och uppföljning, där målet är automation av dataflöde och visualisering av förvaltningens data och resultat.

Förvaltningen arbetar även med tillhandahållande av s.k. ”Öppna data” som tillgängliggörs för allmänheten, där Måltidsservice har flera publicerade datamängder på Umeå kommuns öppna data-portal.

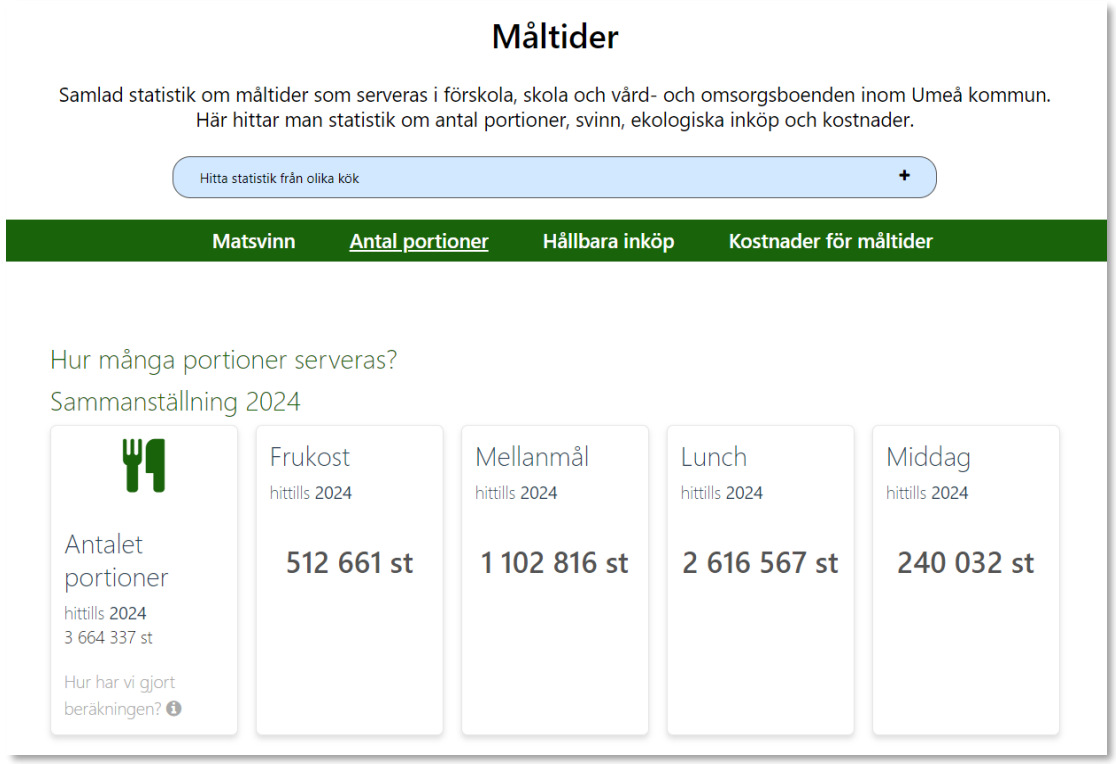

Exempelbild över Måltidsservice samlade statistik på Umeå kommuns öppna data-portal.

Tilläggsuppdrag

Uppdrag	Resurs
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.	Samtliga verksamheter
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.	Samtliga verksamheter
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.	Samtliga verksamheter
Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.	Samtliga verksamheter
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.	Stab
Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.	Stab (Fastighet, Gator och parker)

Tilläggsuppdrag

Uppdrag	Resurs
Tilläggsuppdrag 2027:17 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att utifrån arbetet med civil beredskap öka takten i omställningen till fossilfri fordonsflotta.	Stab (Fastighet, Gator och parker)
Tilläggsuppdrag 2025:2 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att som en konsekvens av förändrade demografiska förutsättningar säkerställa ett fortsatt effektivt lokalnyttjande, inklusive att tillse att frigjorda lokaler så långt det är möjligt nyttjas till verksamheter med ökade behov av lokaler, i syfte att hålla nere kommunens lokalkostnader och minska investeringsbehovet i nya lokaler. Förändrade investeringsbehov ska lyftas inom ramen för ordinarie planeringsprocess.	Ekonomi och Fastighet
Tilläggsuppdrag 2027:14 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att lämna förslag på hur långsiktig planering av lokal- och markförsörjning ska utformas. Förslaget ska ge förutsättningar för att lokalförsörjning till kommunala verksamheter är i balans, är hållbar över tid och utmynna i underlag som utgör grund för kommunens investeringsprocess.	Ekonomi och Fastighet
Tilläggsuppdrag: 2027:9 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för badanläggningarna.	Fastighet
Tilläggsuppdrag 2027:18 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att utreda möjligheterna till lokal energidelning och energigemenskaper som ett sätt att stärka kommunens civila beredskap och robusthet.	Fastighet
Tilläggsuppdrag 2025:3 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och individ- och familjenämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för annan boendeform.	Fastighet
Tilläggsuppdrag 2025:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och externa parter ta fram förslag på samverkan kring och samnyttjande av anläggningar för djurhållning.	Fastighet

Tilläggsuppdrag

Uppdrag	Resurs
Tilläggsuppdrag 2025:5 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för idrottshall för Vasaskolan, samt att gymnasie- och vuxenutbildningen ges i uppdrag att se över framtida programstrukturen på kommunens gymnasieskolor.	Fastighet
Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.	Fastighet
Tilläggsuppdrag 2027:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett nytt förvaltningsöverskridande arbetssätt för arbetet med 1 procentsregeln där ungas deltagande och jämställdhet säkerställs och där ungas delaktighet blir en naturlig del i arbetet med att utveckla Umeå och det offentliga rummet.	Gator och parker
Tilläggsuppdrag 2027:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att analysera och ta fram en långsiktig hållbar lösning för gästbryggan i Umeå centrum.	Gator och parker
Tilläggsuppdrag: 2027:12 Kommunfullmäktige ger för- och grundskolenämnden och tekniska nämnden i uppdrag att föra dialog med de fackliga organisationerna, samt att påbörja införandet av skolfrukost i lågstadiet F-3.	Måltidsservice

TN-uppdrag

Uppdrag	Resurs
TN-uppdrag 1 Tekniska nämnden uppdrar till Gator och parker att inför kommande ombyggnation av Vänortsparken utreda och återkomma med förslag på hur en temalekplats för barn där social lek står i fokus kan etableras, så att platsen i sig blir ett besöksmål i centrum. Platsen ska gärna ha ett tema kopplat till vårt närområde eller vår historia och förslaget ska ha med en beskrivning på hur dialog med barn och unga kan användas och bidra i processen.	Gator och parker
TN-uppdrag 2 Tekniska nämnden uppdrar till förvaltningen att genomföra en samlad översyn av kommunens markupplåtelsetaxor samt de principer som styr uttag av avgifter för upplåtelser av allmän platsmark. Översynen ska särskilt omfatta: • Nuvarande taxenivåer och avgiftsstruktur i förhållande till kommunens kostnader, marknadsmässighet och önskad samhällsutveckling. • Behovet av indexreglering samt olika alternativ för årlig uppräkning av taxorna ska presenteras. • Principer för reducerade avgifter, avgiftsbefrielser och särskilda villkor för olika aktörer, exempelvis ideella föreningar, offentliga verksamheter, arrangemang med allmännyttiga ändamål och kommersiella verksamheter.	Gator och parker
TN-uppdrag 3 Tekniska nämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur man kan förbättra den upplevda tryggheten på och kring busshållplatser i kommunen både i staden och på landsbygden.	Gator och parker
TN-uppdrag 4 Tekniska nämnden uppdrar till Gator och parker att rikta 450 000 kr från GoP:s budget att fördelas på tätorterna Sävar, Hörnefors, Obbola samt Holmsund för trivselfrämjande belysning och/eller smyckning bland annat vid högtider.	Gator och parker

Nämndens ansvarsområde för Civil beredskap

Civil beredskap handlar om förmågan att förebygga och hantera fredstida krissituationer, krigsfara och ytterst krig. Förvaltningen kommer under året att arbeta med förmågehöjning inom alla dessa områden.

Prioriterade aktiviteter 2027
Skapa förutsättningar för tilldelade ansvarsområden
Fortbilda förvaltningens Kris- och säkerhetsforum
Kontinuitetsplanera

Tekniska nämndens tilldelade ansvarsområden inom Civil beredskap inkluderar:

- uppbyggnad och drift av fast installerad samt mobil reservkraft
- lagerhållning och vid behov tillagning samt distribution av reservlivsmedel
- lagerhållning och vid behov distribution av reservdrivmedel
- lagerhållning och vid behov distribution av förbrukningsmaterial/reservdelar för att tillgodose behov i prioriterad samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig.

Våra verksamheter

UMEÅ KOMMUN

Digital omställning och IT

Digital omställning och ITs uppdrag är att stärka Umeå kommuns förmåga till en digital omställning som är säker, hållbar och skapar värde för dem vi finns till för.

DoIT tillhandahåller, driver, samordnar och stödjer strategier, IT- och digitaliseringslösningar.

DoIT stöttar verksamheterna i att tillsammans utföra och utveckla kärnuppdragen, och lyckas då vi arbetar med verksamheters mål på ett sätt som skapar nytta för hela kommunen.

UMEÅ KOMMUN

Så följer vi upp vår verksamhet

Uppföljning av vårt grunduppdrag sker formellt i tertialrapporter och årsuppföljning. Under året genomförs löpande uppföljning av våra kvalitetsfaktorer, produktionsnyckeltal och indikatorer.

Ytterligare uppföljning som arbetas fram under året kan komma att komplettera rapporteringen.

Vi för också kontinuerlig dialog med kommunförvaltningarna, nämndspresidier, bolag och kranskommuner om vår upplevda leverans och stöd.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Värde som vår datadrivna kommun skapar	• Antal analysstöd som används återkommande i verksamhetens beslut och arbetssätt. • Aktiva användares upplevda nytta. Stödjande mått: • Antal nya datadrivna analysstöd som tagits fram. • Antal användare i våra datadrivna analysstöd.
Samverkansmodellens prestanda	• Andel initiativ med mätbara bidrag mot inriktningsmål eller Plan för digital omställning. • Andel påbörjade digitaliseringsinitiativ med högre nyttopotential än totalkostnad.
Produktportföljens prestanda	• Produkters användarnöjdhet
God säkerhet	• Andel ej uppdaterad mjukvara. • Andel servrar med support. • Antal kritiska sårbarheter åtgärdade. • Andel utbildade medarbetare.

Nyckeltal Digital omställning och IT

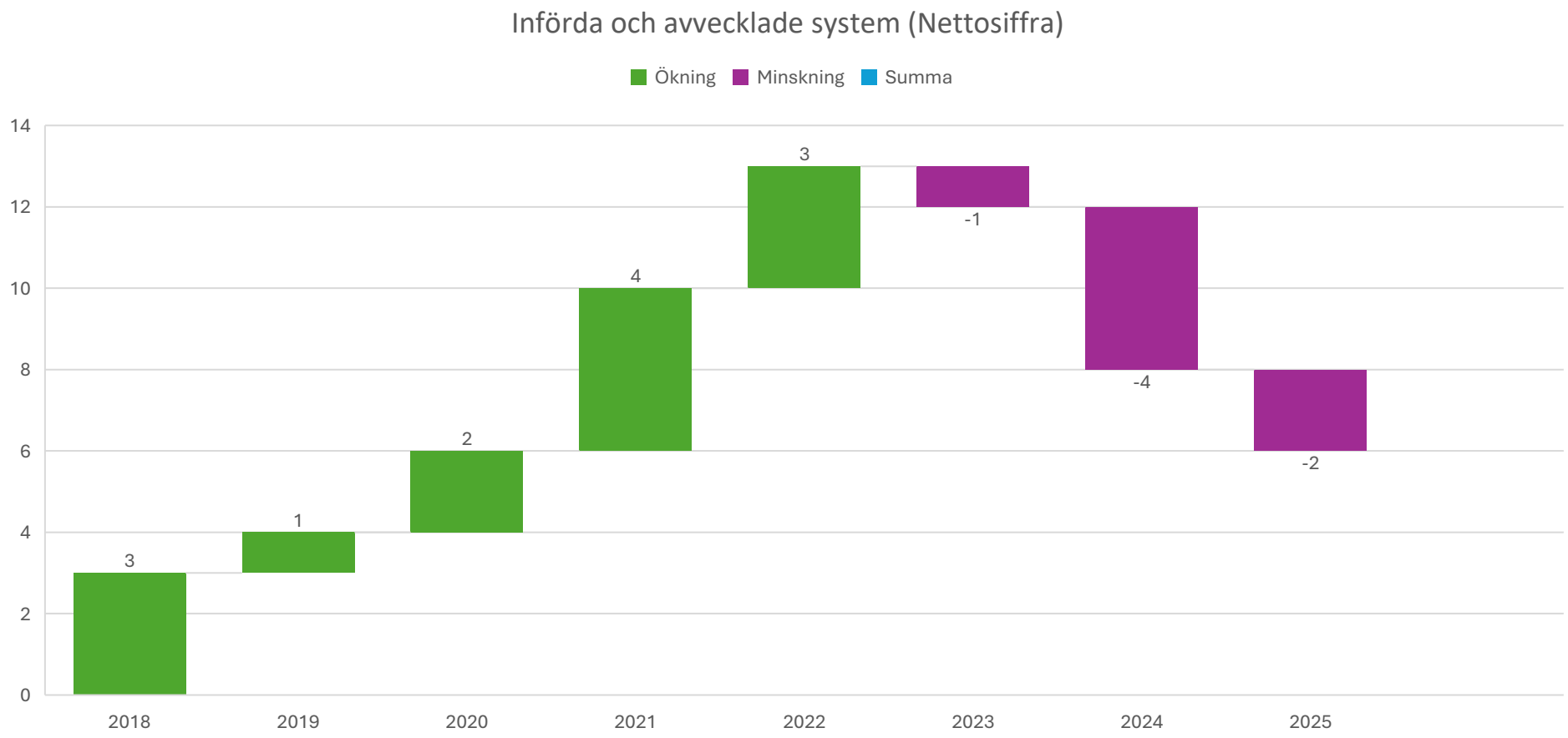

Produktionsnyckeltal Digital omställning och IT

Mått	Indikator	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal supportärenden, kategoriserade	Antal (st)	69 899 st	59 698 st	65 774 st	56 075 st	50 301 st	43 391 st	44 252 st	18 576 st[4]
Antal digitala enheter	Antal dator, PC respektive Chromebook (st)	N/A	21 093 st	22 757 st	24 491 st	25 087 st	28 614 st	27 373 st	27 852 st
Införda och avvecklade system	Nettosiffra	3	1	2	4	3	-1	-4	-1
Antal skyddade användare[2]	Antal (st)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	14 643 st
Antal skyddade enheter[2]	Antal (st)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	9 124 st
Antal medarbetare[1]	Antal (st)	97 st	103 st	93 st	93 st	96 st	97 st	101 st	114 st

[1]Ny mätning från 2025
[2]Avser samtliga verksamheter inom Umeå kommun
[3]Ny mätning från 2026
[4]Ny definition av ärende 2025

Nuläge Digital omställning och IT

Digitalisering är en viktig möjliggörare för att möta de samtida samhällsutmaningarna. Särskilt befolkningsutvecklingen med fler äldre och färre barn innebär att kommunen behöver kunna leverera mer välfärd till fler utan mer resurser.

Genom digitalisering kan kommunen förbättra befintliga tjänster och utbud, men också radikalt förändra hur välfärd tillhandahålls i ett anpassningsbart digitalt ekosystem som delas med andra. Det är en mycket större fråga än att skaffa mer teknik. För att lyckas behöver Umeå kommun, gemensamt och över organisationsgränser, bygga upp förutsättningar och dra åt samma håll.

Det här är fundamentet för Digital omställning och IT. Verksamheten går från att vara en leverantör av IT-tjänster till att växla upp kommunens förmåga att digitalisera. De egna resurserna måste räcka till för att möta det ökande digitaliseringstrycket, det ställer nya krav på verksamheten men också på hur styrning av digitalisering sker i kommunen. Plan för digital omställning, fastställd i KF 2025, är en viktig startpunkt men behöver kompletteras med ytterligare styrning.

Verksamheten är också starkt påverkad av omvärlden. Kostnaderna för digital infrastruktur har ökat extremt de senaste åren och särskilt under 2026.

Teknikutvecklingen driver en juridisk utveckling som dels är svårtolkad, dels tar mycket tid att implementera.
Säkerhetsläget ökar risken för cyberangrepp, samtidigt som den ökande digitaliseringen ger mer att skydda.

Utvecklingen inom AI medför både stora möjligheter och stora utmaningar.
Utbud och leverantörer på marknaden matchar inte behovet av digital omställning i offentlig sektor. Traditionella arbetssätt inom upphandling kan dessutom vara svåra att använda framgångsrikt när det gäller digitala lösningar i komplexa organisationer.
En nationell och europeisk digital infrastruktur – eller ekosystem det ibland kallas – håller på att växa fram, med SKR:s Handslag för digitalisering som exempel.

Prioriteringar för perioden: Digital omställning och IT

Säker identitets- och behörighetshantering

Syftet är att göra det enkelt för ansvariga roller att överblicka behörigheter utifrån det ansvarsområde de har. Detta är en grundförutsättning för säker digitalisering och har tydlig förankring i cybersäkerhetslagen

- Säkerställa arkitektur för att på ett säkert sätt hantera identiteter inom ramen för organisationens ansvar
- Säkerställa arkitektur för beslut om tilldelning, ändring och avveckling behörigheter i system som följer kommunens delegationsordning
- Säkerställa arkitektur för spårbarhet i beslut och nyttjande av behörigheter, och översikt för den som är ansvarig
- Implementera en första kommungemensam tillämpning av arkitekturen med grund i delegerat arbetsmiljöansvar

Digital beredskap och kontinuitetsförmåga.

Stärka förmågan att upprätthålla och återställa digitala tjänster vid störningar, kriser eller incidenter.

- Säkerställa att central infrastruktur är dokumenterad och tillgänglig vid kris.
- Tydliggöra roller, ansvar och beslutsvägar vid större incidenter/kriser.
- Genomföra och följa upp övningar för incidenter. Erfarenheter från incidenter och övningar omsätts tills förbättringsåtgärder.
- Incidentrapportering enligt cybersäkerhetslagens krav.
- Utvärdera alternativa digitala system med syfte att säkra digital infrastruktur och att söka samarbeten kring detta, nationella eller europeiska sådana.

UMEÅ KOMMUN

Prioriteringar för perioden: Digital omställning och IT

Cybersäkerhet

Systematiskt säkerhetsarbete som minskar risker i kommunens digitala miljö. Stärka förmågan att förebygga, upptäcka och hantera säkerhetshot

- Proaktivt arbete för identifiering, prioritering och hantering av sårbarheter. Säkerhetsövervakning av avvikelser i central infrastruktur. Sårbarhetsanalyser och penetrationstester av prioriterade tjänster och plattformar.
- Säkerställa att cybersäkerhetskrav integreras i plattformar och tekniska lösningar/vägval.
- Prioritera nödvändiga åtgärder för att möta kraven i cybersäkerhetslagen.
- Höja kunskapen inom cybersäkerhet hos tekniska roller och samverkansobjekt.

Data och AI

Stärka Umeå kommuns förmåga att använda data och AI för bättre beslut, verksamhetsutveckling och effektivare resursanvändning.

- Fortsätta stärka kommunens datadrivna arbete med kvalitetssäkrade dataunderlag, gemensamma analysstöd och kompetensutveckling. Utveckla styrningen med tydligt ägarskap och ansvar för säker användning och återanvändning av data. Stödja verksamheterna och DoIT att omsätta insikter i förändrade arbetssätt.
- Bygga upp en kommungemensam förmåga att utveckla, införa och förvalta AI-lösningar, med tydlig styrning, riktlinjer och verksamhetsnära stöd. Målet är säker och ansvarsfull användning som frigör resurser och stärker kvaliteten.

En effektivare styrning och samordning inom digitaliseringsområdet genom att förtydliga ansvar, mandat och gemensamma förutsättningar.

- Analysera behov av kompletterande styrning inom digitalisering, IT och verksamhetsutveckling.
- Föreslå och ta fram styrdokument som tydliggör roller, ansvar, riktlinjer, principer och beslutsprocesser med syfte att skapa förutsättningar för ökad samordning, effektiv prioritering och långsiktig utveckling i hela kommunen.

UMEÅ KOMMUN

Fastighet

Fastighets uppdrag är att planera, bygga, förvalta och utveckla lokaler för Umeå kommuns verksamheter. Uppdraget innebär fullt ansvar för Umeå kommuns lokalförsörjning, att säkerställa att verksamheterna har ändamålsenliga lokaler och arbetet ska ske på ett lokal- och kostnadseffektivt sätt. Alltid med kommunnyttan i fokus, både på kort och lång sikt.

Fastighet företräder Umeå kommun som fastighetsägare avseende lokalförsörjningsfrågor.

Fastighet ansvarar för all byggproduktion till kommunens egna verksamheter genom nybyggnation, ombyggnation samt underhåll och anpassning av befintliga lokaler samt ansvarar för drift, skötsel och tillsyn av fastigheternas inne- och utemiljö.

Fastighet arbetar systematiskt inom strategiska områden såsom kvalitet, miljö, energi och säkerhet samt anskaffning och optimering av nyttjandet av kommunens fordon.

Så följer vi upp vår verksamhet

Uppföljning av vårt grunduppdrag sker formellt i tertialrapporter och årsuppföljning. Ytterligare uppföljning som arbetas fram under året kan komma att komplettera rapporteringen. Utöver den formella uppföljningen så sker tre stycken genomgångar på våra ledningsgruppsträffar där det säkerställs att verksamheten har kvalitetsfaktorerna i fokus och de aktiviteter som har prioriterats.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Möta kommunens lokalbehov	m2/invånare
Väl avvägd fördelning egenägda och förhyrda lokaler	Andel egna/förhyrda fastigheter Fördelning externa fastighetsägare (% BRA)
Väl underhållna fastigheter och anläggningar	Andel röda fastigheter och anläggningar %
Effektiv fastighetsdrift	Driftkostnad/m2
God genomförandekraft investeringsprojekt	Genomfört i % av budget
Energianvändning	KWh/kvm
Förutsättningar för omställning	Antal laddpunkter (kommunala arbetsplatser) Andel (%) miljöfordon[1] av totala fordonsflottan[2]

[1]El, gas, etanol. [2]Gäller fordon mellan 150–3 500 kg

Nyckeltal Fastighet

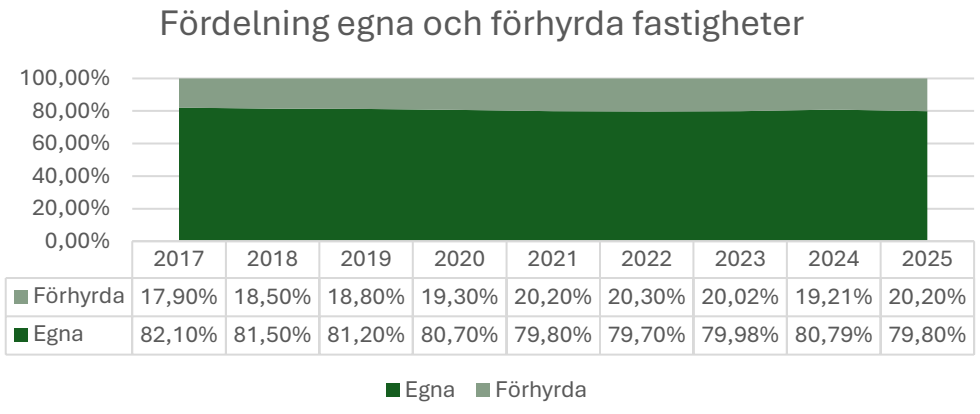

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Förhyrda	17,90%	18,50%	18,80%	19,30%	20,20%	20,30%	20,02%	19,21%	20,20%
Egna	82,10%	81,50%	81,20%	80,70%	79,80%	79,70%	79,98%	80,79%	79,80%

Diagrammet visar hur fördelningen mellan kommunens egna kontra externt förhyrda lokaler i andel kvadratmeter ser ut (BTA, bruttototalarea).

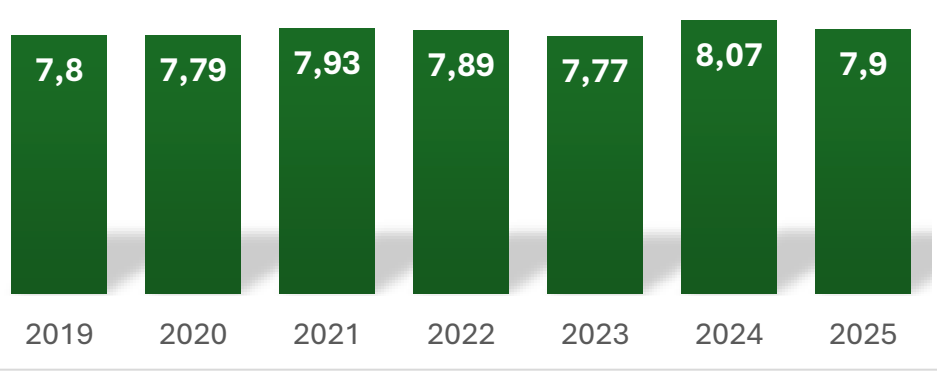

Diagrammet antal kvm per invånare i Umeå kommun som Fastighet förvaltar (både egenägda samt förhyrda lokaler i BTA, bruttototalarea).

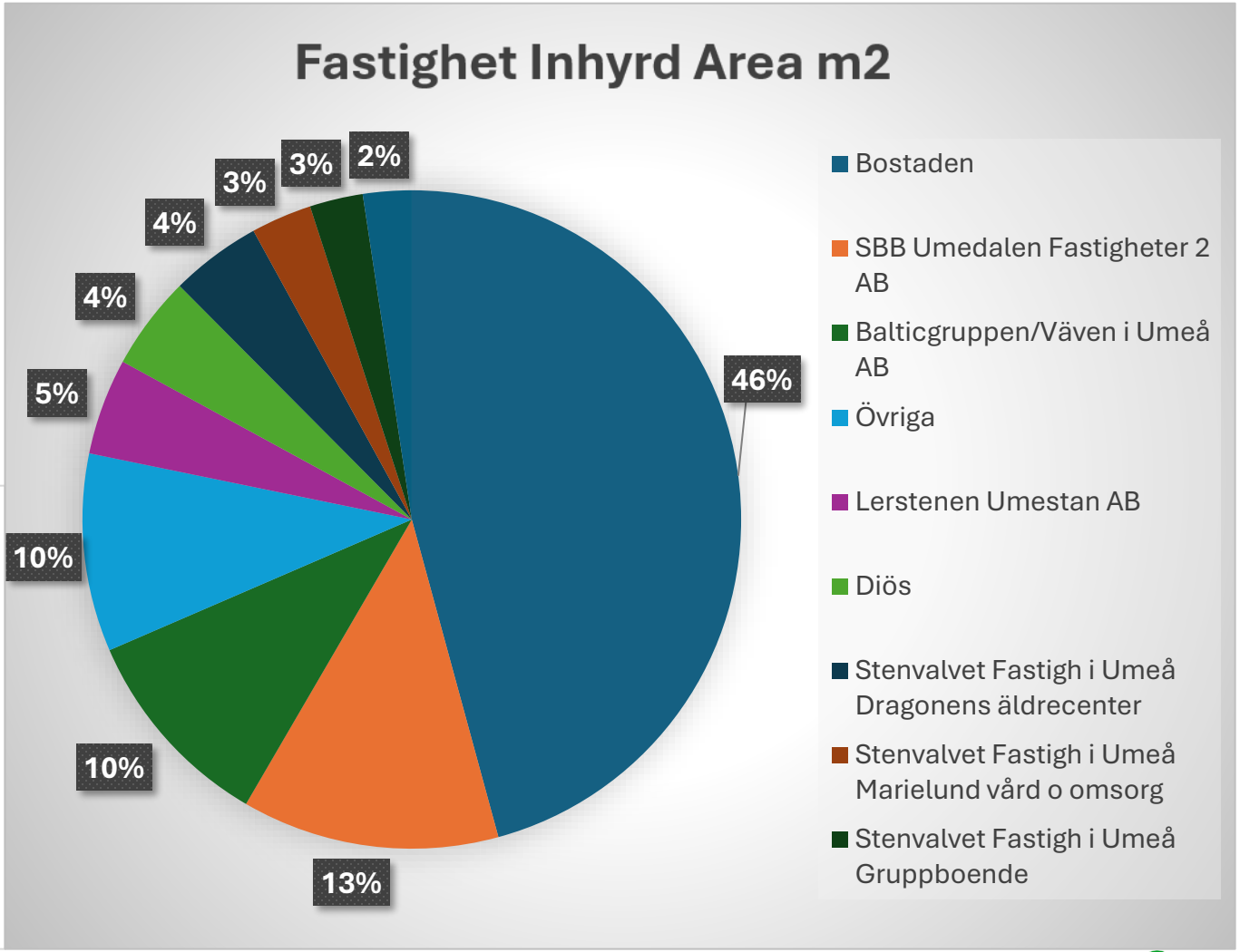

Nyckeltal Fastighet

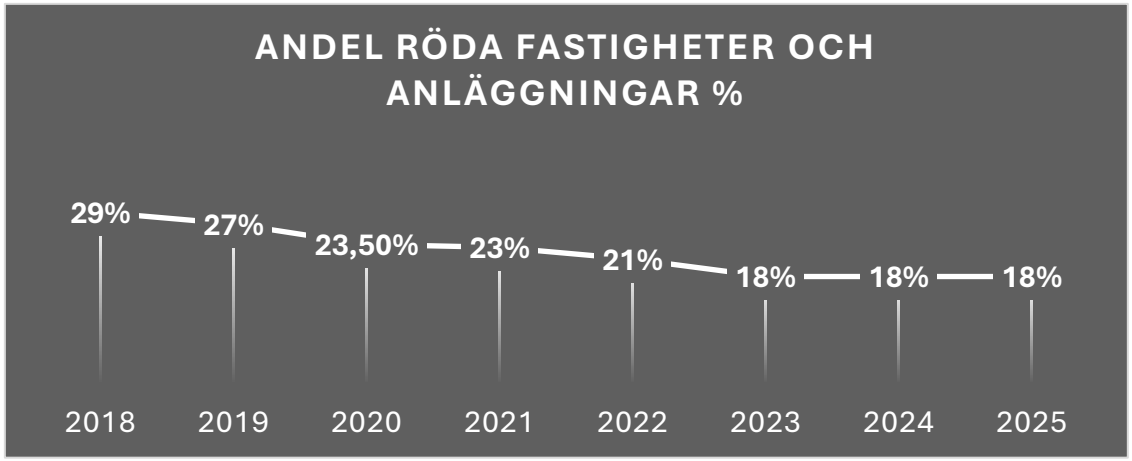

Diagrammet visar andelen fastigheter och anläggningar med omfattande underhållsbehov.

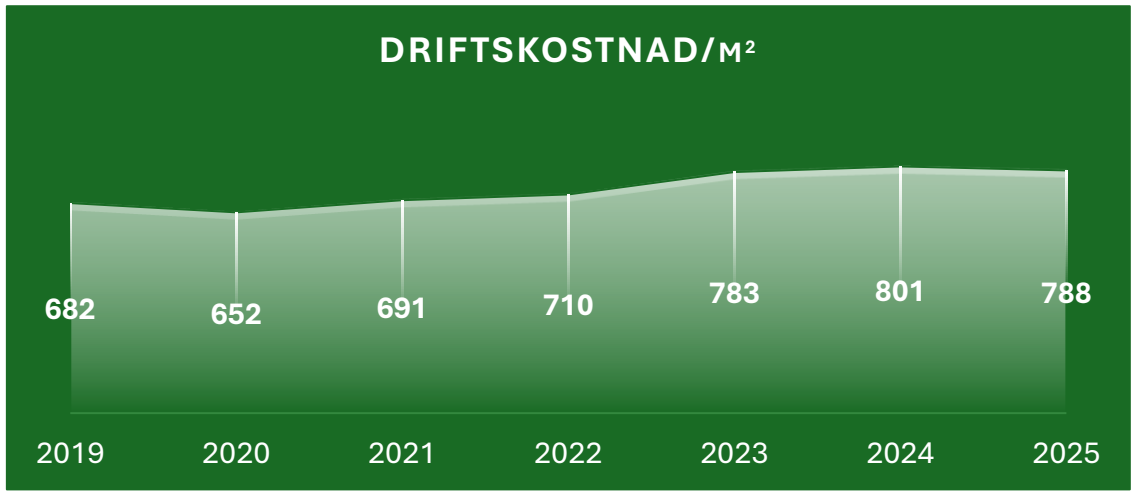

Diagrammet visar fastighetsdriftens kostnader fördelat per förvaltad kvadratmeter.

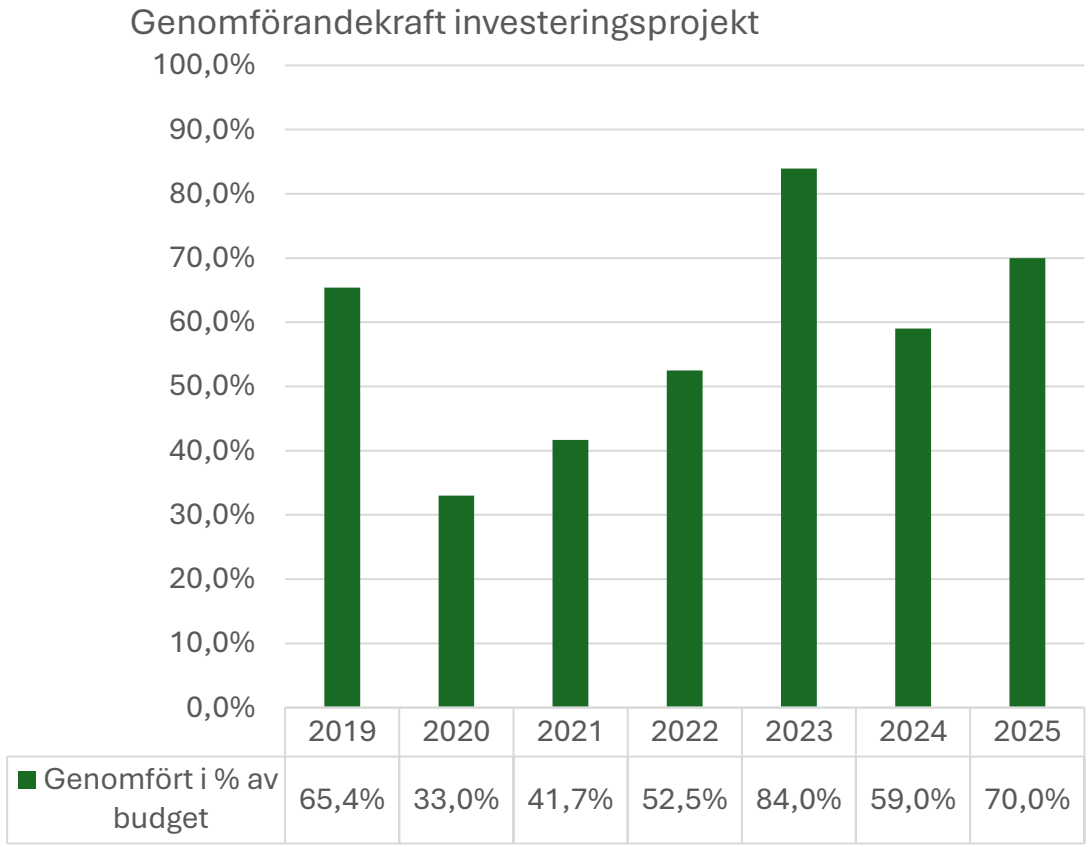

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Genomfört i % av budget	65,4%	33,0%	41,7%	52,5%	84,0%	59,0%	70,0%

Diagrammet visar hur stor andel av den totala årliga investeringsplanens budget som upparbetats per år i %.

Nyckeltal Fastighet

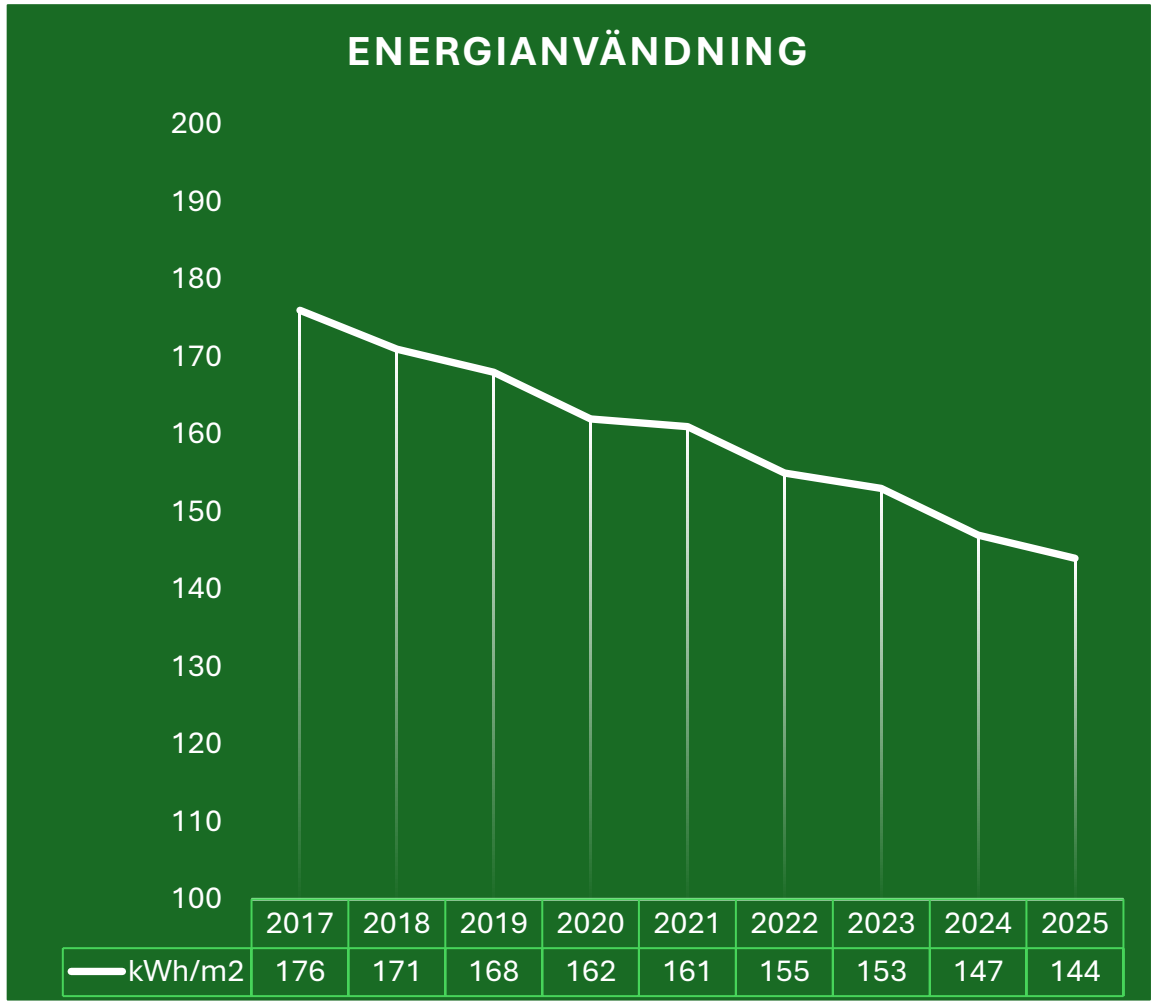

Diagrammet visar energianvändningen i kommunens lokaler i kilowattimmar per kvadratmeter (BTA, bruttototalarea).

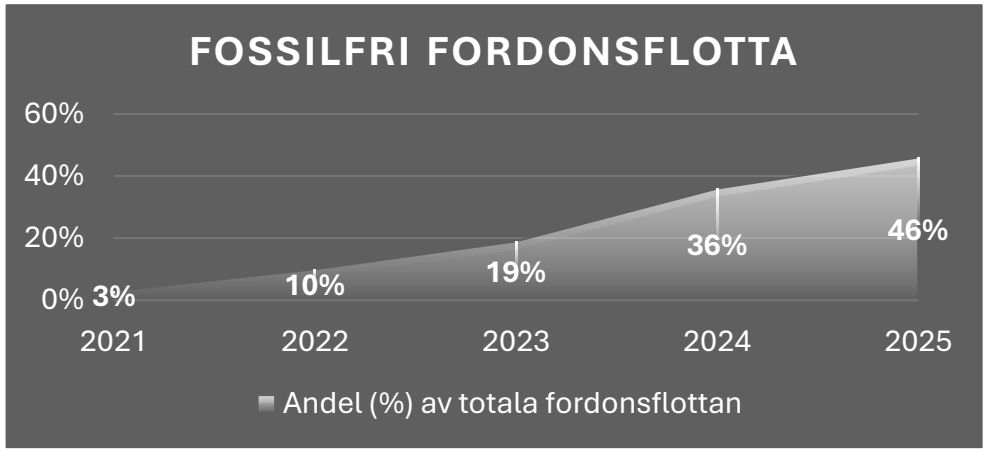

Diagrammet visar andel (%) miljöfordon[1] av totala fordonsflottan[2]

[1]El, gas, etanol. [2]Gäller fordon mellan 150–3 500 kg

Diagrammet visar hur många laddpunkter som finns tillgängliga för tjänstebilar samt medarbetares privatfordon på Umeå kommuns arbetsplatser.

Produktionsnyckeltal Fastighet

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal m^2 eget fastighetsbestånd	806 002m^2	817 002m^2	814 566m^2	819 357m^2	819 939m^2	821 779m^2	855 991m^2	860 018m^2
Antal m^2 förhyrt fastighetsbestånd	182 921m^2	188 692m^2	195 010m^2	206 944m^2	209 357m^2	208 341m^2	206 231m^2	220 323 m^2
Antal medarbetare inom Fastighet[1]	119 st	131 st	125 st	134 st	133 st	136 st	146 st	161 st
Antal felanmälningar	N/A	23 072 st	22 572 st	23 362 st	22 627 st	21 291 st	21 369 st	21 828 st
Budgeterad investeringsvolym (mnkr)	699,9 mnkr	901,1 mnkr	853,3 mnkr	867 mnkr	751,4 mnkr	799,1 mnkr	1 186 mnkr	944,6 mnkr
Budgeterat fastighetsunderhåll[2] (mnkr)	N/A	N/A	69,5 mnkr	102,4 mnkr	117,6 mnkr	121,3 mnkr	111,0 mnkr	112,8 mnkr

[1]Månadsanställda, samtliga anställningsformer.

[2]Inkluderar både driftmedel för planerat underhåll samt reinvesteringar.

Nuläge: Fastighet

Verksamheten verkar fortsatt i en omvärld präglad av både utmaningar och möjligheter. De demografiska förändringarna med minskade födslotal och en växande andel äldre påverkar alltjämt kommunens lokalbehov och ställer krav på en långsiktig och flexibel investeringsplanering. För att säkerställa att fastighetsbeståndet svarar mot framtida behov behöver verksamheten kontinuerligt anpassa sina prioriteringar utifrån förändrade förutsättningar.

Samtidigt påverkar förändrade flyttmönster planeringen av kommunens verksamhetslokaler. Utvecklingen med fler unga vuxna och barnfamiljer på landsbygden fortsätter att påverka behovet av förskolor och skolor i olika delar av kommunen. Fastighets medverkan i kommunens tidiga planeringsprocesser är därför fortsatt viktig för att skapa hållbara, effektiva och behovsanpassade lösningar.

Det ekonomiska läget, klimatutmaningarna och den ökande förändringstakten inom lagstiftning och myndighetskrav påverkar verksamheten i hög grad. Krav inom miljöområdet, byggstandarder, säkerhet och civil beredskap utvecklas kontinuerligt, vilket ställer ökade krav på fastighetsägare och förvaltare. För att möta dessa förväntningar krävs fortsatt kompetensutveckling, anpassning av arbetssätt och processer samt ett systematiskt arbete med energieffektivisering, hållbarhet och minskad klimatpåverkan.

Implementeringen av den nya fastighetspolicyn fortgår och de fastigheter som identifierats integreras successivt i verksamheten. Erfarenheterna från övertagandet av Navet har skapat värdefulla lärdomar för det fortsatta arbetet, där fokus ligger på att säkerställa en effektiv förvaltning, tydliga processer och god samordning mellan berörda verksamheter.

En ansvarsfull och effektiv användning av tillgängliga resurser är fortsatt avgörande för att skapa en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar verksamhet. Återbruk har etablerats som en viktig del i arbetet för att minska kostnader och miljöpåverkan genom att bättre ta tillvara befintliga material och resurser. Tillsammans med digitalisering, AI-stöd och ny teknik bidrar detta till att utveckla verksamhetens effektivitet och hållbarhet.

Under det gångna året har arbetet med införandet av ett nytt fastighetssystem genomförts och verksamheten befinner sig nu i en fas där systemet successivt integreras i ordinarie arbetssätt. Fokus ligger på att realisera nyttorna genom effektivare processer, förbättrad informationshantering och ökad kvalitet i verksamhetens styrning och uppföljning.

UMEÅ KOMMUN

Prioriteringar för perioden: Fastighet

Implementering av Fastighetssystem

Efter införandet av det nya fastighetssystemet under 2026 kommer fokus under 2027 att ligga på att vidareutveckla arbetssätt, rutiner och processer för att säkerställa ett effektivt nyttjande av systemets funktionalitet. Arbetet syftar till att skapa enhetliga och ändamålsenliga arbetssätt som stödjer verksamhetens behov och bidrar till ökad kvalitet och effektivitet.

Utfasningar utifrån ny lagstiftning

Genomföra en planerad utfasning av belysning, kylmedia, glas och sprinklersystem som inte uppfyller framtida krav. Arbetet ska bidra till minskad miljöpåverkan, ökad energieffektivitet, stärkt säkerhet samt säkerställa att fastighetsbeståndet uppfyller kommande lagkrav och tekniska standarder.

Förbättrad säkerhet

Förbättrad säkerhet genom utvecklade lås- och passagelösningar och processer

- Under slutet av 2026 och början av 2027 genomförs en övergripande översyn av kommunens lås- och passagesystem samt tillhörande processer. Utifrån resultatet av översynen och den åtgärdsplan som tas fram av den upphandlade parten kommer fokus under 2027 att ligga på att utveckla arbetssätt, rutiner och processer för en mer effektiv, säker och enhetlig hantering. Arbetet omfattar även en översyn av säkerhetsnivåer, behörighetsstrukturer och ansvarsfördelning för att säkerställa rätt skyddsnivå utifrån verksamheternas behov. Målet är att stärka säkerheten, höja kvaliteten i administrationen och skapa mer ändamålsenliga och effektiva arbetssätt inom lås- och passagehanteringen.
- Skalskydd

Uppdatera ledningssystem för rutiner och styrande dokument

Utveckla en gemensam och hållbar struktur för styrande dokument och rutiner där intranätet utgör den primära ingången för medarbetarna och SharePoint används för lagring och förvaltning. Arbetet ska säkerställa att dokument är aktuella, lättillgängliga samt att ansvar, revidering och uppföljning är tydligt definierade.

Gator och parker

Staden, infrastrukturen och stadsmiljön är viktig och av stor betydelse för kommunens utveckling. Många undersökningar bekräftar platsens betydelse för utveckling och tillväxt. Därför är det viktigt att staden får fortsätta utvecklas; de offentliga miljöerna, grönstrukturen och infrastrukturen.

Gator och parker ansvarar för att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens allmänna platser, såsom gator, gång- och cykelvägar, parker, natur, torg och tillhörande anläggningar. Gator och parker ansvarar för samordning av kommunens dagvattenhantering och klimatomställning inom ramen för verksamheten. Gator och parker ansvarar för färdtjänst och riksfärdtjänst samt parkeringstillstånd.

Kommunens offentliga utomhusmiljöer ska vara välskötta, tillgängliga, trygga och säkra. Allt för att ge förutsättningar för ett väl fungerande vardagsliv för alla kommunens invånare, under årets alla dagar. Vi ska skapa största möjliga nytta för kommunens medborgare utifrån tillgängliga medel och vårt arbete ska bidra till att kommunen når sina uppsatta mål.

Så följer vi upp vår verksamhet

För att säkerställa att vi har grunduppdraget i fokus, sker kontinuerliga uppföljningsmöten på avdelningsnivå samt på ledningsnivå vid tertialer. Vid T2 mäts andel startade projekt.

Servicenivåerna följ upp via SCB-enkäter, resenärsenkäter samt på löpande möten/kontroller med upphandlade entreprenörer och den egna verksamheten.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Tillgång	Närhet till parker och grönområden - andel av befolkningen (%) som når parker och grönområden inom 250 m Närhet till lek - andel av befolkningen (%) som når lekplatser inom 250 m
Säkerhet	Antal döda (st) och allvarligt skadade i trafiken Andel G/C-väg som har separerat gång och cykel.
Välskött	Andel rödmarkerade (med nära förestående underhållsbehov) gång- och cykelvägar
Trygghet	Upplevd trygghet i offentliga miljöer (SCB)
Största möjliga nytta	Startade projekt (andel av planerade), redovisas i T2 Genomförandekraft i % av budget, redovisas i årsrapport
Effektiv drift	Kostnad per invånare Gatudrift Parkdrift Kwh/ljuspunkt
Fokus på medborgarna	Nöjdhet med kommunens färdtjänst, genomförande av resor
Klimatomställning	Andel fossilfritt bränsle i egna maskiner Antal projekt som har elektriska maskiner Antal Mobility Management-insatser

Servicenivåer Gator och parker

För att skapa tydlighet i vad medborgare kan förvänta sig av den kommunala servicen finns politiskt fastställda servicenivåer. Servicenivåerna följs upp årligen via SCB-enkäter, resenärsenkäter samt på löpande möten/kontroller med upphandlade entreprenörer och den egna verksamheten.

Servicenivåer

Handläggning och myndighetsutövning:

- Den genomsnittliga handläggningstiden av felanmälningar och synpunkter ska inte överstiga en vecka.
- Beslut om kommunal färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrad ska vara den sökande tillhanda inom tre veckor (räknat från komplett ansökan).
- All handläggning ska vara likvärdig och rättssäker.
- Mäta regelbundet, där det är relevant och möjligt, hur nöjda medborgarna är med verksamheten.

Torg och gator:

- Torgytor och gator ska upplevas välskötta och rena.

Lekparker och parker:

- Lekparkerna ska hålla god säkerhetsnivå (kontroller varje vecka, akuta fel åtgärdas).
- Parkytor ska vara välskötta och upplevas trygga.
- Parker ska planeras utifrån hållbarhet och biologisk mångfald.

Vinterväghållning:

- Plogning påbörjas vid 4–10 cm nysnö för prioriterade gator (åtgärdstid: 5 timmar). Plogning påbörjas vid 6–14 cm nysnö för lokalgator (åtgärdstid: 8 timmar, eller 10 timmar vid samtidig utkallning av prioriterade gator).
- Plogning påbörjas vid 3–5 cm nysnö för prioriterade gång- och cykelvägar samt trottoarer mellan klockan 04.00 och 19.00, övrig tid vid 3–10 cm (åtgärdstid: 5 timmar).
- Plogning påbörjas vid 5–14 cm nysnö för övriga gång- och cykelvägar samt trottoarer (åtgärdstid: 8 timmar, eller 10 timmar vid samtidig utkallning av prioriterade gång- och cykelvägar).
- Halkbekämpningen ska vara en aktiv åtgärd så att den upplevs likvärdigt prioriterad som ploginstatser vid utmaningarna som uppkommer när väderväxlingar slår till.

UMEÅ KOMMUN

Nyckeltal Gator och parker

Diagrammet visar den andel av befolkningen i Umeå tätort som når parker och grönområden inom 250 meter.

Diagrammet visar den andel av befolkningen i Umeå tätort som når lekplatser inom 250 meter. Minskning 2025 beror på att lekparker har klassats om till parker.

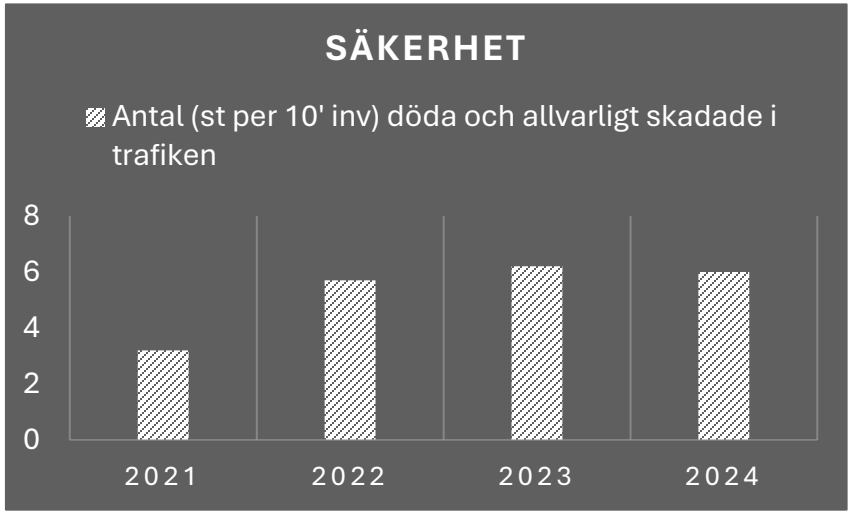

Diagrammet visar antal döda och allvarligt skadade i trafiken

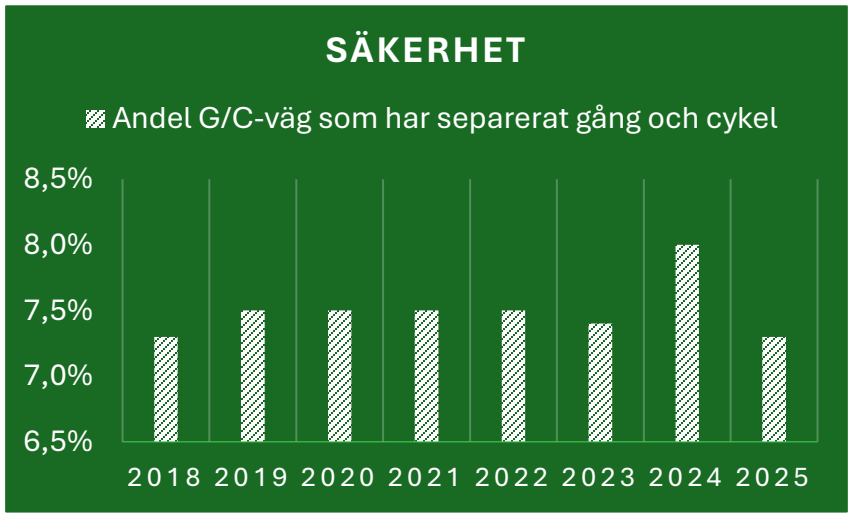

Diagrammet visar den andel gång- och cykelväg som har separerat gång och cykel.

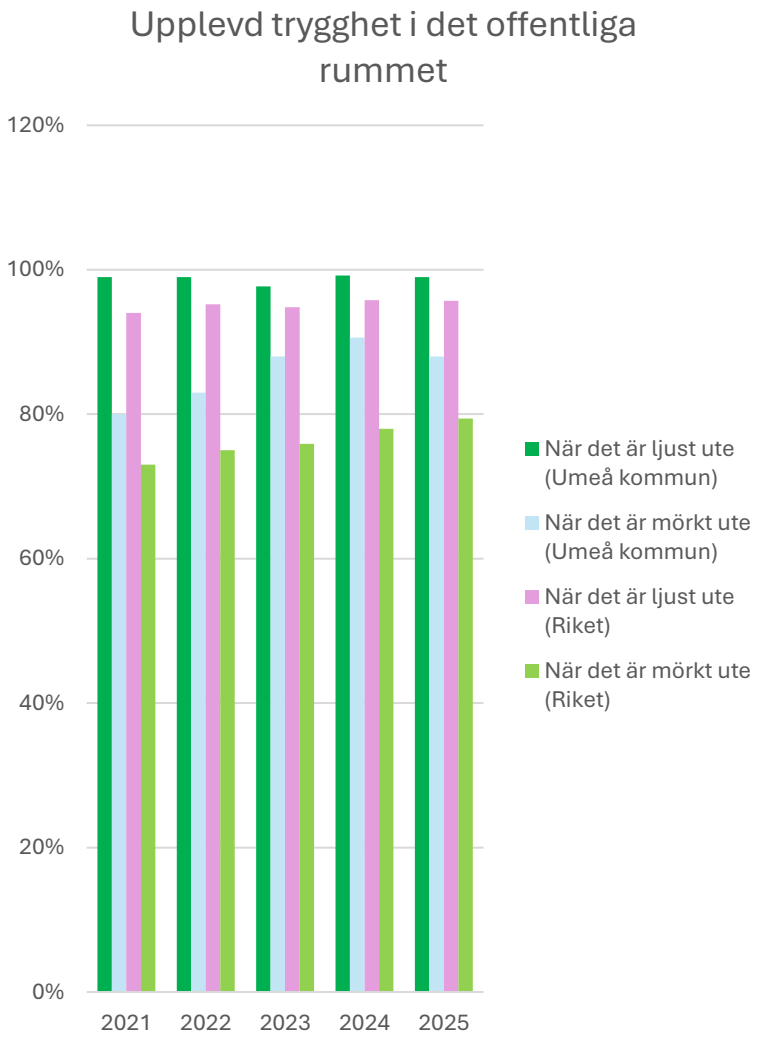

Diagrammet visar andel av svarande i SCB undersökning som upplever trygghet i offentliga miljöer (Umeå & Riket).

Nyckeltal Gator och parker

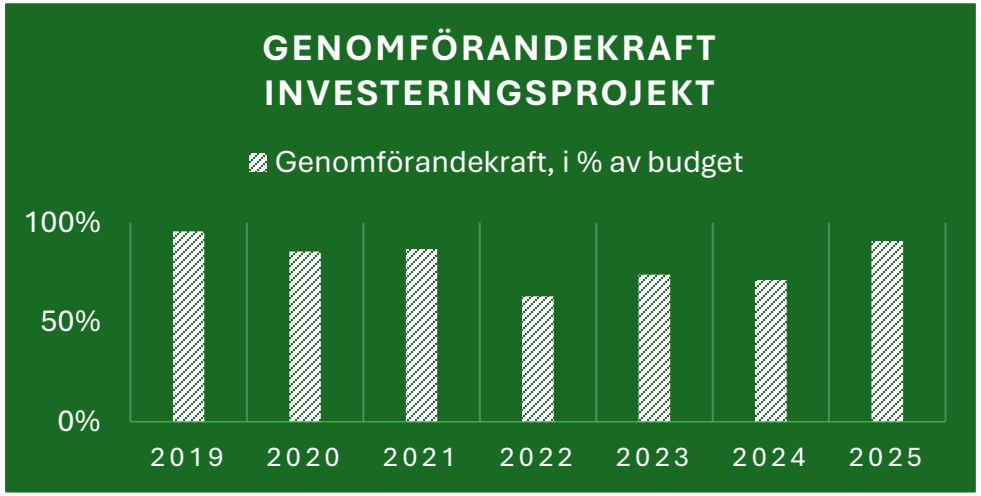

Diagrammet visar hur stor andel av den totala investeringsplanens budget som upparbetats årsvis i %.

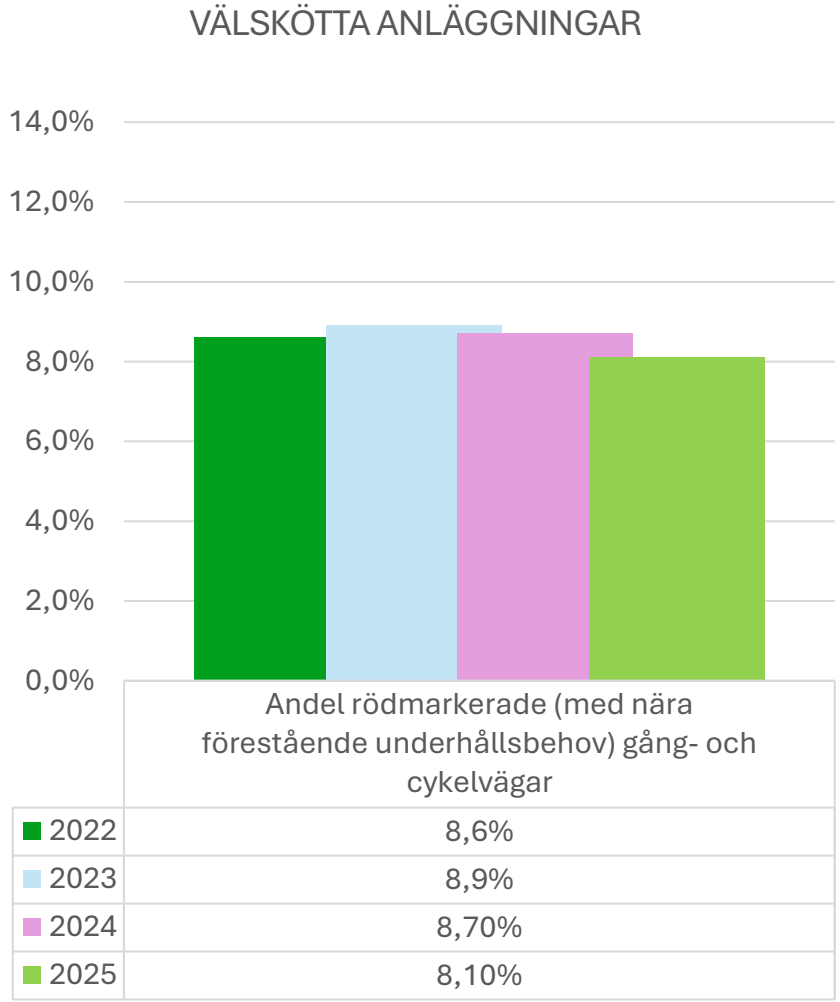

	Andel rödmarkerade (med nära förestående underhållsbehov) gång- och cykelvägar
2022	8,6%
2023	8,9%
2024	8,70%
2025	8,10%

Diagrammet visar andelen gång- och cykelvägar samt gator med stort underhållsbehov.

Nyckeltal Gator och parker

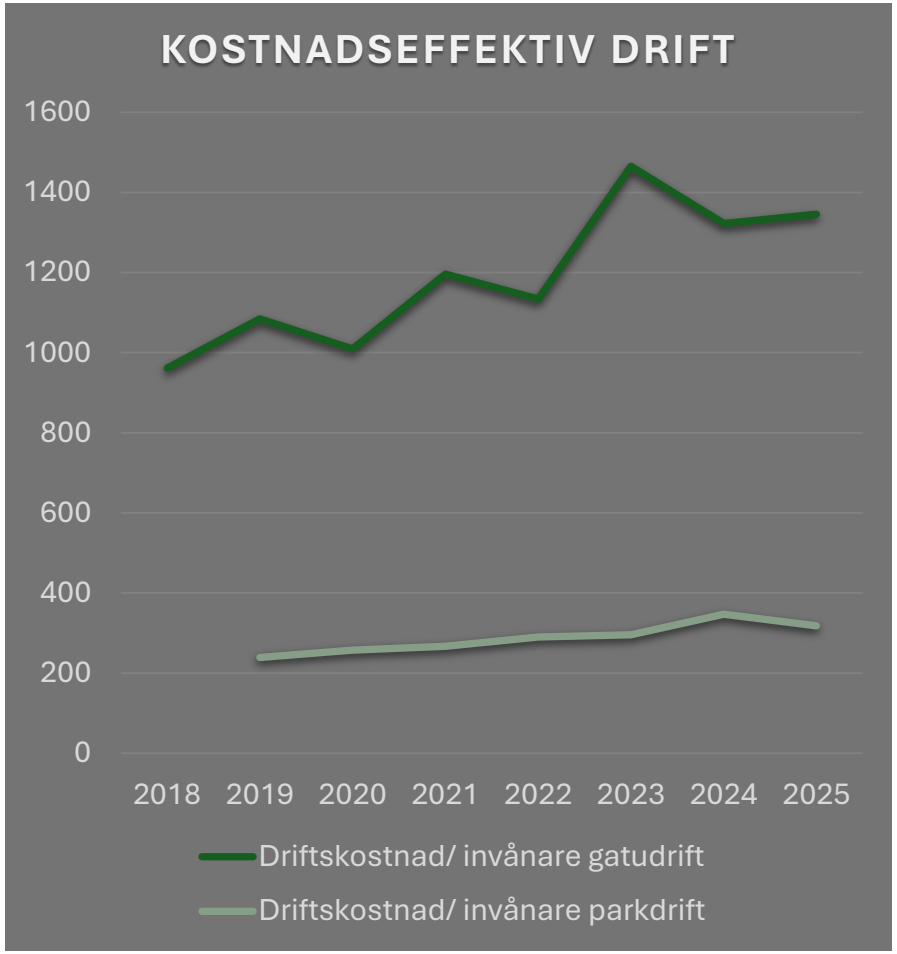

Diagrammet visar årlig driftskostnad per invånare för gatudrift respektive parkdrift.

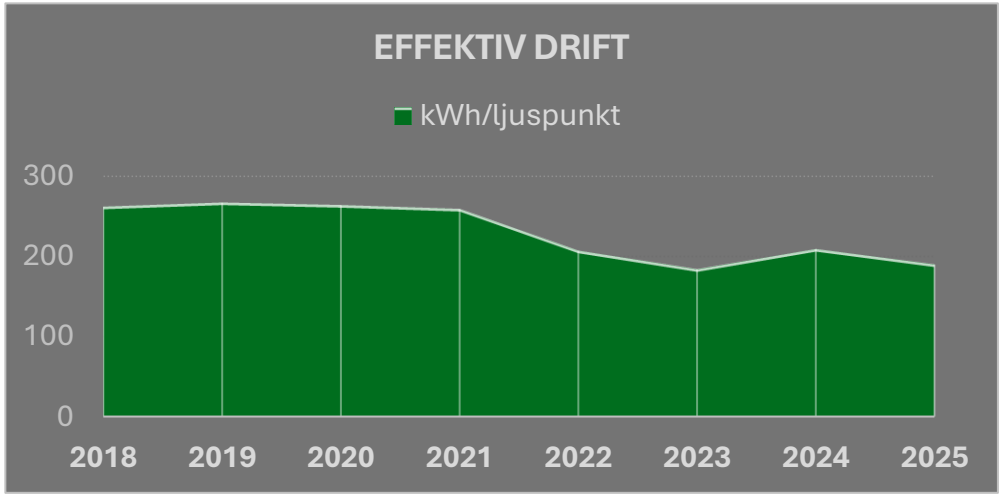

Diagrammet visar snittet för energianvändning för utebelysning i kilowatt per ljuspunkt.

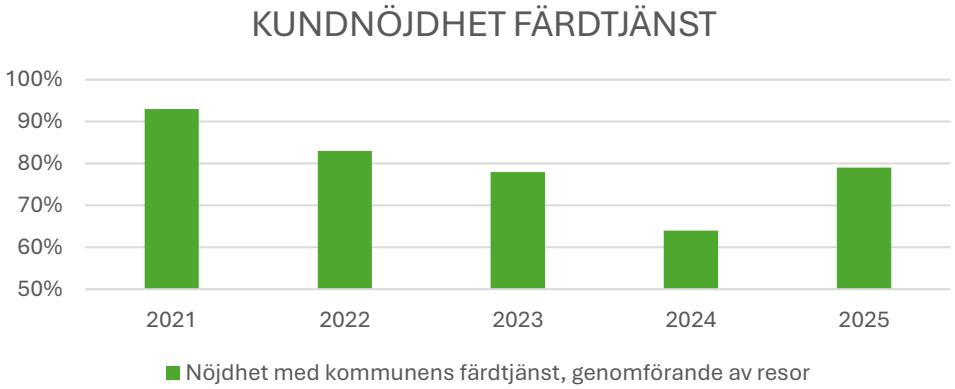

Diagrammet visar nöjdhet med genomförande av färdtjänstresor.

Produktionsnyckeltal Gator och parker

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kilometer vägar	436,7 km	438,5 km	439,6 km	442,9 km	443,5 km	443,7 km	445 km	463,2 km
Kilometer cykelvägar	247,9 km	250,1 km	253 km	255,6 km	259,3 km	259,6 km	261,9 km	270,7 km
Hektar parkmark	407 ha	410 ha	415 ha	419 ha	421 ha	418 ha	412 ha	414 ha
Hektar stadsnära skog	965 ha	962 ha	1 014 ha	1 011 ha	1 007 ha	1 003 ha	1 016 ha	1 017 ha
Antal medarbetare[1]	87 st	97 st	106 st	105 st	113 st	125,8 st	126,8 st	128,6 st
Antal pågående investeringsprojekt[2]	102 st	124 st	115 st	131 st	156 st	164 st	174 st	182 st
Budgeterad investeringsvolym (mnkr)	191,7 mnkr	172,2 mnkr	124,5 mnkr	165,2 mnkr	186,1 mnkr	200,3 mnkr	271,3 mnkr	513,5 mnkr
Antal belysningspunkter	28 279 st	28 430 st	29 196 st	29 497 st	29 800 st	30 369 st	30 500 st	30 964 st
Antal cyklister som passerar våra fem kontinuerliga mätstationer (ÅDT[4])				*2 818*	*3 305*	*3 031*	*3 244*	6 730[5]
Antal fordon på Tegsbron och Kyrkbron (ÅDT[4])	N/A	N/A	N/A	19 638	22 349	25 258	60 714[3]	56 743

[1] *Månadsanställda, samtliga anställningsformer.*
[2] *Projekt med utfall under året*
[3] *Mätning på Tegsbron påbörjades maj 2024 vilket förklarar den stora ökningen mellan 2023 och 2024.*
[4] *Årsmedeldygnstrafik*
[5] *Första året med 5 mätstationer, tidigare år 3 mätstationer*

Nuläge: Gator och parker

Staden, infrastrukturen och stadsmiljön är av stor betydelse för kommunens utveckling. Många undersökningar bekräftar platsens betydelse för utveckling och tillväxt. Därför är det viktigt att staden får fortsätta utvecklas genom de offentliga miljöerna, grönstrukturen och infrastrukturen. Detta blir inte mindre viktigt i framtiden med tanke på den sociala oro som finns i samhället och där inkludering och innanförskap kommer att bli viktiga aspekter att arbeta för i alla perspektiv, inte minst de offentliga miljöerna och bostadskvarteren.

Gator och parkers verksamhet fungerar väl och ekonomin är i balans. Framtida kostnader påverkas av förtätningar i staden och det är viktigt att vi förtätar med omsorg. På sikt kan förtätningar innebära sänkta kostnader per invånare men sett till dagens förutsättningar så ökar driftkostnaderna.

Teknikutvecklingen är stor och att ta till vara de nya möjligheter som den ger, kommer att bli viktigt för att möjliggöra framtida utveckling av staden.
Takten i omställningen för klimatet behöver ökas, en omställning som på sikt kan sänka kostnaden men som under omställningstiden kräver mer resurser.
Klimatanpassningar kommer att behöva göras i större grad. Gator och parker arbetar aktivt med att kartlägga riskområden samt ta fram åtgärdsplaner. Även detta kommer att kräva resurser i framtiden.

Prioriteringar för perioden: Gator och parker

Skapa utrymme för utveckling

- Öka den digitala förmågan hos organisationen genom att fortsätta arbeta med de identifierade områdena från Ai-klivet. Bland annat de redan pågående satsningarna inom fordons- och beläggningsdata. Inrätta en arbetsgrupp inom GoP som får i uppdrag att ta fram förslag på hur och vad vi ska mäta för att få bättre datadrivna beslutsunderlag.
- Fokusera på utvärdering och lärande för att identifiera förbättringsområden.

Måltidsservice

Måltidsservice uppdrag är att servera goda och hälsosamma måltider till kommunens verksamheter.

Genom den offentliga måltiden bidrar verksamheten till en god folkhälsa och en hållbar utveckling.

Verksamhetens arbete ska genomsyras av hög kvalitet, god service och gott bemötande, allt i syfte att bidra till en bra måltidsupplevelse för våra matgäster.

Måltidsservice ansvarar för lagerhållning, tillagning och distribution av reservlivsmedel.

UMEÅ KOMMUN

Så följer vi upp vår verksamhet

Uppföljning sker genom månadsuppföljning och tertialrapporter. I dessa rapporteras kvalitetsfaktorer för att kunna följa effektivitet och kundnöjdhet.
Intern uppföljning av grunduppdraget sker via checklista för måltidskoncept där enhetschefer ansvarar för att årligen följa upp att det efterlevs. Möjlighet att utveckla ett mer datadrivet arbetssätt att automatisera uppföljningen ska utredas.

Kvalitetsfaktor	**Indikator**
Effektiv	Kostnad/portion
Goda	Kundnöjdhet mäts på måltidsråd och genom daglig samverkan.
Hälsosamma	Planerar menyer med grund i livsmedelsverkets råd om bra mat samt använder näringsberäknade recept i kostdatasystem.
Reservlivsmedel	Verksamheten har ett omsättningslager av livsmedel för två veckor. Plan för tillagning och servering av omsättningslager vid kris.
Förutsättningar för omställning	**Klimatsmarta måltider** Koldioxidekvivalenter per kg livsmedel Minska svinn Andel ekologiska livsmedel Andel svenska livsmedel (närproducerade prioriteras)

Nyckeltal Måltidsservice

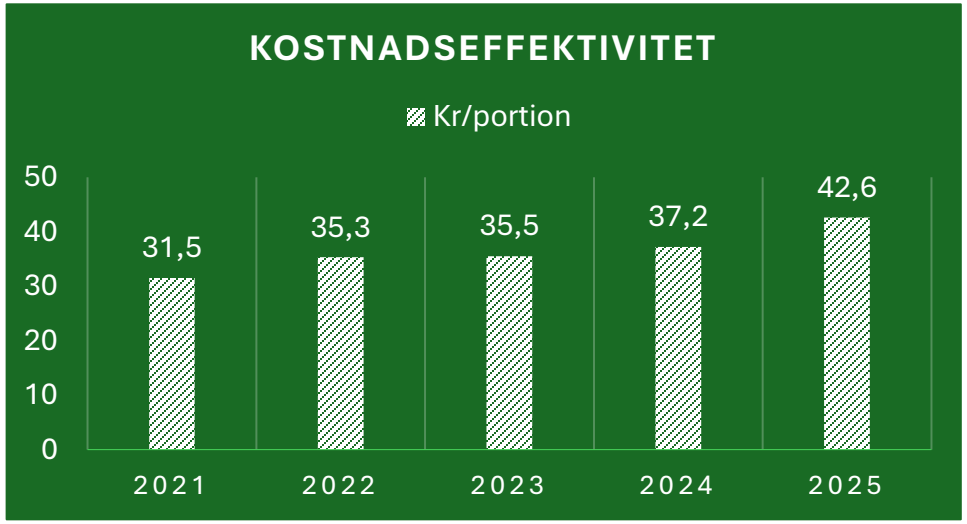

Diagrammet visar kronor per portion.

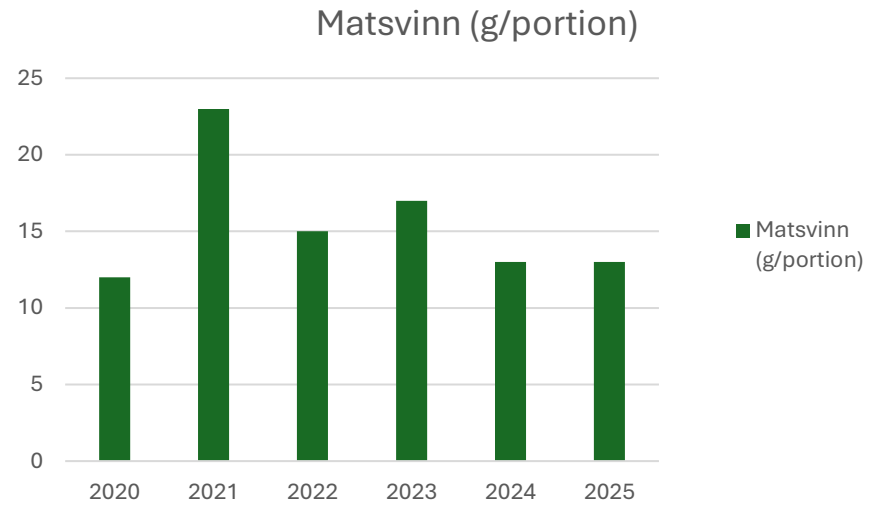

Diagrammet visar den sammanvägda mängden matsvinn i gram per portion.

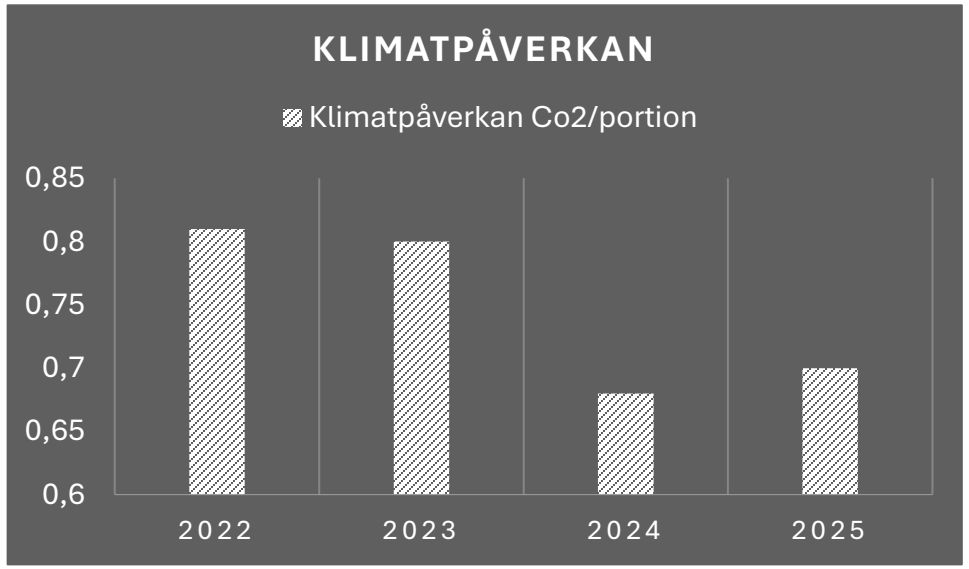

Diagrammet visar klimatpåverkan i förbrukad koldioxid per portion.

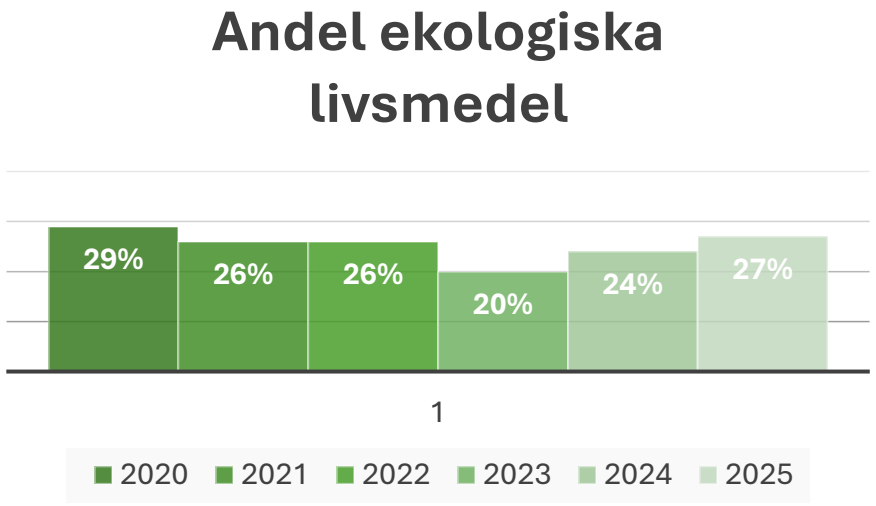

Produktionsnyckeltal Måltidsservice

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal portioner	N/A	N/A	5 042 396 st	5 882 195 st	5 465 717 st	5 449 708 st	5 560 057 st	4 885 410 st*
Antal tillagningskök	N/A	N/A	79 st	83 st	92 st	93 st	94 st	97 st
Antal medarbetare[1]	345 st	350 st	358 st	365 st	368 st	372 st	375 st	369 st

[1]*Månadsanställda, samtliga anställningsformer*

[*]*Antal portioner varierar beroende på elevantalet och bristande datainsamling, detta är åtgärdat inför 2026.*

Nuläge: Måltidsservice

Omvärldsläget sätter fokus på civil beredskap och robust livsmedelsförsörjning vilket innebär att Måltidsservice behöver fortsätta stärka sin förmåga att hantera störningar i försörjningskedjor och säkerställa måltidsproduktionen även vid kriser. Arbetet med kontinuitetsplanering, beredskapslager och ökad samverkan med lokala producenter är därför viktiga utvecklingsområden. I gällande livsmedelsavtal har fokus varit på svenska och regionala livsmedel, exv. kött från Nyhlens och mejeriprodukter från Norrmejerier samt en stor andel bröd och ägg.

Måltidsservice arbetar i linje med den nationella livsmedelsstrategin och fokuserar därför på att öka andelen svenska livsmedel i våra inköp. Genom att välja svenska råvaror bidrar vi till en stärkt livsmedelsberedskap, ökad självförsörjning och en hållbar svensk livsmedelsproduktion. Inom ramen för detta prioriterar vi även lokala och närproducerade livsmedel när de finns tillgängliga och uppfyller våra krav på kvalitet, tillgänglighet och ekonomi.

Måltidsservice har under de senaste åren genomfört en omfattande digital utveckling. Verksamheten använder idag digitala stödsystem för bland annat produktionsplanering, specialkosthantering och verksamhetsuppföljning. Samtidigt har information samlats och strukturerats på digitala platser och intranät.

Kompetensförsörjning är fortsatt en strategisk utmaning. Genom utbildningskök, handledarstöd och möjligheter till validering arbetar Måltidsservice för att stärka medarbetarnas kompetens och skapa långsiktiga utvecklingsvägar inom yrket. Samtidigt finns ett fortsatt behov av att attrahera nya medarbetare och säkerställa rätt kompetens för framtidens krav.

Prioriteringar för perioden: Måltidsservice

Utveckla AI-baserad kunskapsstöd

Undersöka möjligheten att utveckla ett AI-baserat kunskapsstöd som gör verksamhetens samlade information och data enkelt tillgänglig genom ett naturligt samtalsgränssnitt. Detta skulle stärka kvalitet, lärande, självständighet och datadrivet beslutsfattande i hela organisationen.

Upphandling, lokala och regionala producenter

I nästa livsmedelsupphandling utöka fokus på fler svenska och lokala livsmedel. Under 2027 arbetar vi med kartläggning av livsmedel och målsättning.
Samtal med grossist, LRF, producenter och andra intressenter. Upprätta kontrakt för att möjliggöra köp utanför avtal.

Måltidsservice ska verka för att öka andelen närproducerade livsmedel och skapa bättre förutsättningar för lokala och regionala producenter att delta i kommunens livsmedelsupphandlingar, inom ramen för gällande upphandlingslagstiftning.

Något för alla - det finns alltid något att äta sig mätt på

Öka intaget av fullkorn och baljväxter

- Utöka servering med flera sorters hårt bröd, matiga röror/spreads och synliggör denna hörna under konceptet
- Utreda möjligheter till fler valmöjligheter i salladsbuffén som bidrar till en komplett måltid
- Inom äldreomsorgen innebär det att vi erbjuder baljväxter varje dag, antingen i maten eller som tillbehör.
- Inom förskolan innebär det att vi väljer nyckelhålsmärkt bröd och använder mer baljväxter i mat och sallad

Checklista för kris

Alla kök ska ha en egen praktisk checklista för kris. Anpassas utifrån gemensam mall.

- Hur planerar vi arbetet med alternativ tillagningsutrustning, packlista, placering utrustning mm
- Inom Äldreomsorgen testa den fasta reservkraften och i checklistan planera för hur köket drivs med mindre energi

UMEÅ KOMMUN

Städ- och verksamhetsservice

Med omtanke och kvalitet utför vi lokalvård i kommunens lokaler för att skapa rena, trivsamma och hållbara miljöer – med gott bemötande för Umeå kommuns medborgare.

Så följer vi upp vår verksamhet

Städ- och verksamhetsservice redovisar varje tertial hur verksamheten arbetar med de prioriteringar som är kopplade till verksamhetsplanen. Utöver rapporteringen till nämnden genomförs månatliga avstämningsmöten mellan verksamhetschef och respektive enhetschef för varje städdistrikt. Dessa avstämningar syftar till att säkerställa uppföljning, tidig identifiering av avvikelser samt ett systematiskt förbättringsarbete.

Avvikelser följs upp och analyseras månadsvis i verksamhetens avvikelse- och förbättringssystem. Förslag och avvikelser dokumenteras och hanteras via webben.

Uppföljningsmöten mellan de olika verksamheterna är ett av de viktigaste forumen för samverkan. Det delade ansvaret för städningen förutsätter en god dialog, därför genomförs regelbundna samverkansmöten.

Kvalitetsfaktor	**Indikator**
God kvalitet och nöjda kunder	• Andel godkända kvalitetskontroller • Antal avvikelser och förbättringsförslag
Effektiv lokalvård	Kvm/anställd

Servicenivåer Städ- och verksamhetsservice

För att skapa tydlighet i vad medborgare kan förvänta sig av den kommunala servicen finns politiskt fastställda servicenivåer. Servicenivåerna följs upp via egenkontroller och kvalitetskontroll. Resultatet redovisas till nämnd. Städservice har för närvarande fastställda servicenivåer inom åtta olika lokalkategorier.

Servicenivåer

- Bibliotek
- Fritidsgårdar
- Förskola – Fritids
- Grundskola
- Gymnasieskola
- Idrottsanläggningar
- Kontor
- Skolrestaurang

Servicenivåerna reglerar och beskriver vilka typer av åtgärder som ingår per kategori samt med vilken frekvens respektive åtgärd genomförs.

Lokalkategorins olika utrymmen sorteras efter antagen nyttjandegrad (hög, mellan, låg) och tilldelas därefter ett åtgärdspaket.

Servicenivåerna beskriver även verksamhetens ansvar samt vilken form av periodiskt städ som ingår i städuppdraget.

Servicenivåerna har fastställts av tekniska nämnden 2022-12-15.

Nyckeltal Städ- och verksamhetsservice

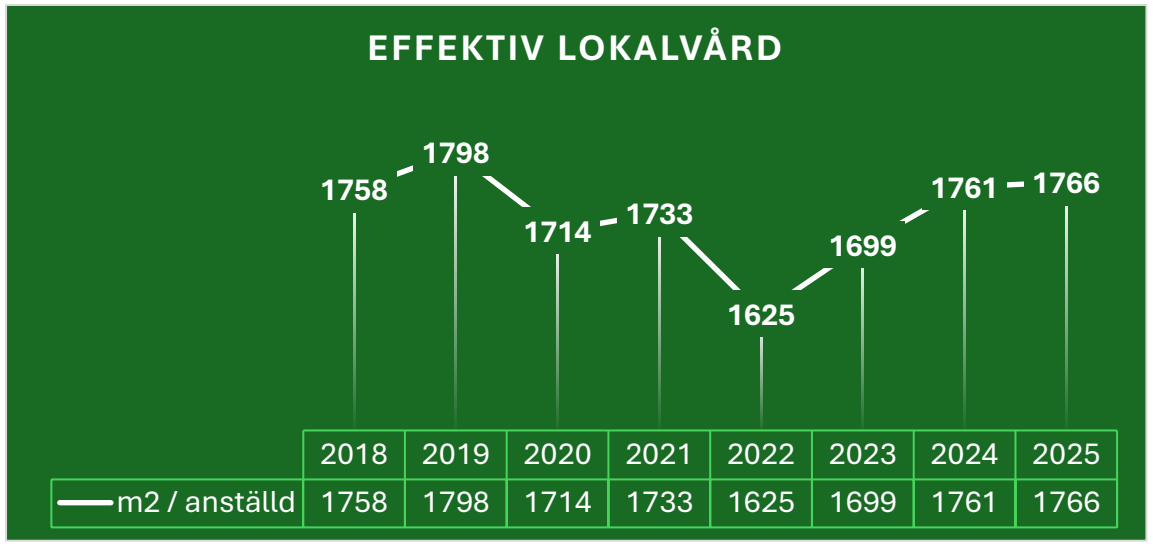

Diagrammet visar antal kvadratmeter per anställd inom Städservice där lokalvård utförs.

Kvalitetskontroll förskola 2025

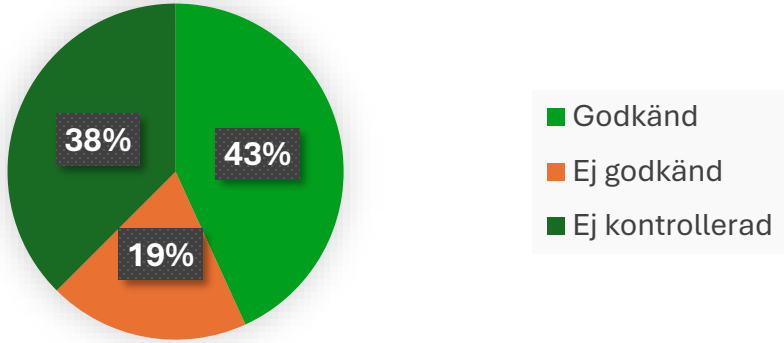

Diagrammet visar andelen godkända kvalitetskontroller för verksamhetstypen ”Förskola”.

Kvalitetskontroll skola 2025

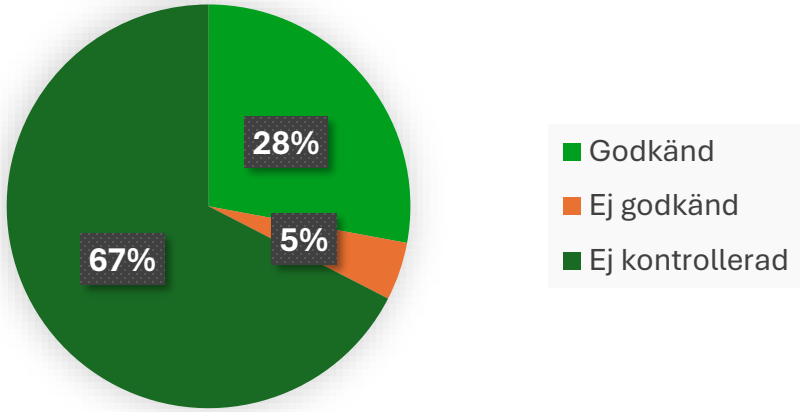

Diagrammet visar andelen godkända kvalitetskontroller för verksamhetstypen ”Skola”.

[1] *Mätning fr.o.m. januari 2025 t.o.m. oktober 2025.*

Produktionsnyckeltal Städ- och verksamhetsservice

Mått	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal kvm städning	450 082 m^2	469 500 m^2	478 350 m^2	488 795 m^2	492 550 m^2	506 314 m^2	528 526 m^2	543 997 m^2
Antal anställda lokalvårdare	256 st	261 st	266 st	272 st	296 st	298 st	296 st	308 st
Antal anställda vaktmästare och servicetekniker [1]	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	9 st	9 st
Antal chefer och administrativ personal[1]	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	14 st	15 st

[1]Mätning/redovisning påbörjades år 2024

Nuläge: Städ- och verksamhetsservice

Arbetet med handlingsplanen *Förbättrad städkvalitet 2.0*, som togs fram 2024 för att möta de krav som framkommit vid Miljö- och hälsoskydds tillsyner, fortsätter under 2026 och 2027. Handlingsplanen omfattar bland annat organisation, utbildning, städmetoder och kvalitetskontroller.

De interna kontrollerna visar att kvaliteten förbättras och att allt fler förskolor och skolor blir godkända. Den bilden bekräftas även i dialogen med utbildningsverksamheten och Miljö- och hälsoskydd. Målet är att samtliga förskolor och de flesta skolor och gymnasier ska ha genomgått minst en kvalitetskontroll före utgången av 2026. Kontrollerna fortsätter under 2027 i strukturerad form.

Det egenkontrollsystem som färdigställdes i slutet av 2025 används nu som grund för verksamhetens styrning och uppföljning. Städ- och verksamhetsservice och Miljö- och hälsoskydd har fortsatt olika bedömningar av vilken städfrekvens som krävs. Verksamheten arbetar för att leverera god och jämn kvalitet.

Under 2026 har verksamheten arbetat strukturerat med förbättrad bemanningsplanering. Planeringsstöden TCP och MultiAccess har införts eller är under införande, och ett resursteam har startats för att stötta distrikten vid personalfrånvaro. Resursteamet kommer att fortsätta att utvecklas under 2027.

De återstående delarna av handlingsplanen kommer påbörjas under 2027. Ett digitalt städledningssystem är under upphandling och ska ge bättre stöd för planering, utförande och uppföljning. Under 2027 påbörjas också en grundutbildning för samtliga medarbetare, som genomförs under två år.

Utbildningen ska stärka yrkeskunskapen, förbättra introduktionen av ny personal och bidra till en mer likvärdig kvalitet. Verksamheten fortsätter samtidigt arbetet med enhetliga städmetoder och minskad kemikalieanvändning.

Prioriteringar för perioden: Städ- och verksamhetsservice

Förbättrad kvalitet och systematiskt arbetssätt

- Implementera ett digitalt städledningssystem för alla medarbetare
- Implementera en grundläggande städutbildning för alla medarbetare
- Implementera enhetliga arbetssätt och städmetoder

Inriktningsmål
Våra viktigaste bidrag

Inledning inriktningsmål

Nämndens verksamheter har stor betydelse för att nå kommunens övergripande inriktningsmål. Genom det dagliga arbetet och det grunduppdrag som fastställts av kommunfullmäktige skapar nämnden viktiga förutsättningar för att målen ska kunna uppnås.

Våra verksamheter är centrala för hela kommunen – både för medborgarnas trivsel och den service som erbjuds, men också för näringslivets utveckling och kommunens tillväxt.

Utöver det löpande arbetet driver nämnden särskilda prioriterade aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse under året. Målen följs upp tertialvis och redovisas med hjälp av utvalda kvalitetsfaktorer.

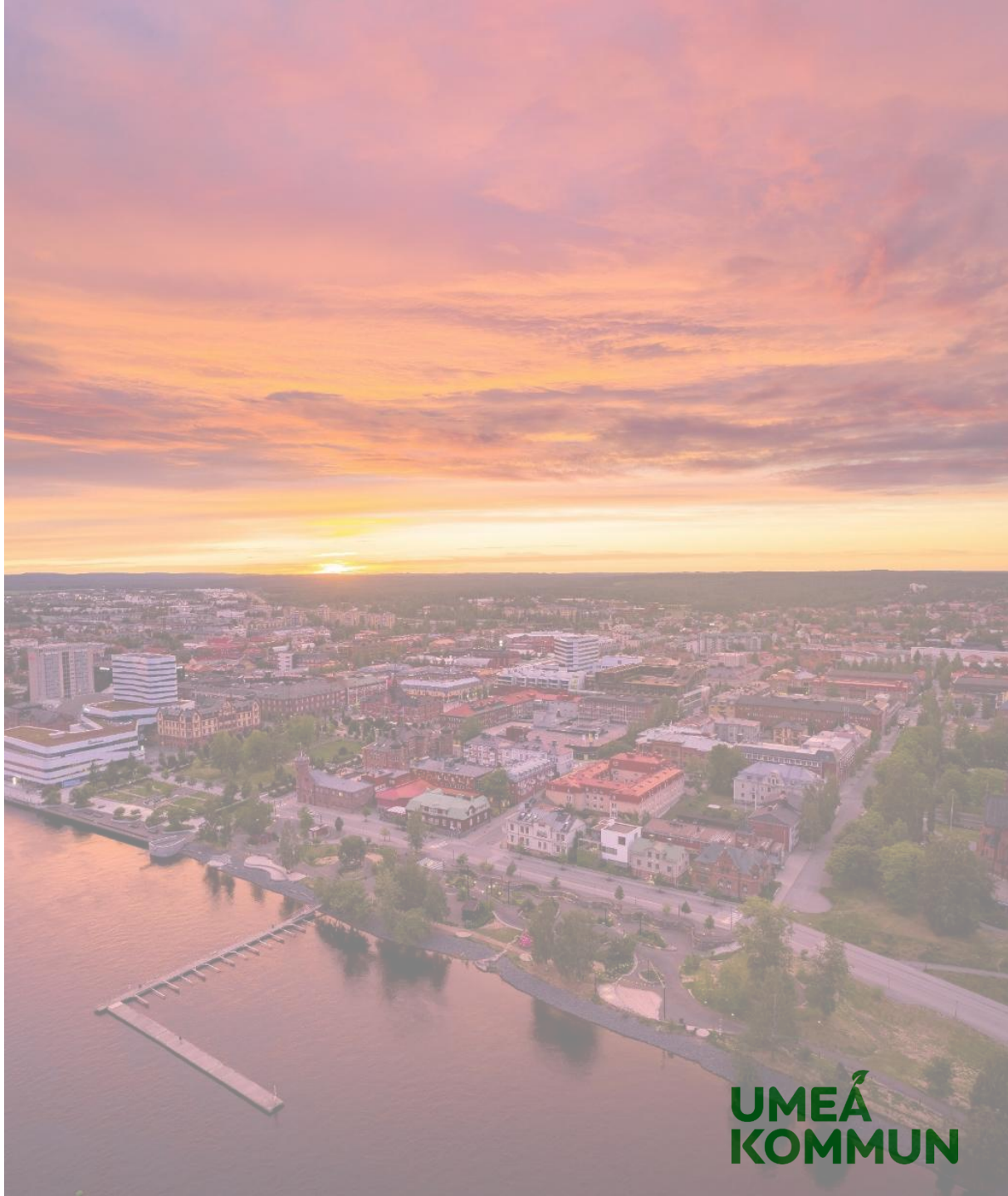

Program för tillväxt

Programmet för tillväxt tar sin utgångspunkt och bygger vidare på det arbete som har gjorts och som pågår inom Näringslivsstrategins och Översiktsplanens genomförande samt den tillväxtrapport som tagits fram under 2021. Utifrån denna grund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2026–2029:

1. Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer
Med en växande befolkning måste fler bostäder tillkomma och vi måste fortsätta växa med människorna i fokus. Nya bostäder ska komplettera befintliga stadsdelar och tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Nya bostadsområden ska ha hög täthet. Ett svagt bostadsbyggande är en tydlig hämmare av tillväxt och motsatt, en hög takt i bostadsbyggandet driver tillväxt och stärker även för Umeå viktiga branscher såsom bygg och fastighet. Planberedskapen måste öka i kommunen och målet är att ge förutsättningar för minst 2 000 bostäder per år. Huvudansvar: KS, BN.

2. Universiteten som tillväxtmotorer
Universiteten har varit den enskilt viktigaste faktorn bakom Umeås starka tillväxt. Platsen Umeå och Umeå kommun har på många olika sätt växt ihop med universiteten och samverkan sker både på övergripande nivå men även brett inom områden som t.ex. gemensamma innovationsmiljöer, kompetensförsörjning och talangattraktion. Huvudansvar: KS, PN, GVN.

3. Etableringar och företagens tillväxt
Fokus på arbetstillfällen och hur vi kan nyttja och stärka Umeås diversifiering och förmåga att växa inom alla sektorer. Men även ett starkt fokus på att stärka Umeås förmåga att attrahera, omhänderta och utveckla etableringar utifrån omvärldens efterfrågan på ren energi och att Umeås specifika styrkor tillvaratas. Huvudansvar: KS, Umeå Energi.

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 1

Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050

Så bidrar tekniska nämnden:

Umeå kommun har höga ambitioner för tillväxt och hållbar utveckling, med målet att nå 200 000 invånare år 2050. För att lyckas krävs att alla kommunens verksamheter bidrar aktivt – och här spelar tekniska nämnden en nyckelroll.
Tekniska nämndens insatser är avgörande för att skapa attraktiva miljöer och god livskvalitet, vilket är centralt för kommunens tillväxt. Nämnden ansvarar för både infrastruktur och service, och har därmed en viktig funktion i utvecklingen av nya stadsdelar och i att möjliggöra bostadsprojekt och företagsetableringar. Samtidigt är det viktigt att medborgarnas vardag påverkas så lite som möjligt.
Nämndens ambition är att skapa en välfungerande vardag för alla och det är grundläggande för att tillväxten ska gynna dagens Umeåbor. Genom att bygga ut infrastrukturen skapas förutsättningar för fler bostäder, vilket bidrar till ett hållbart och inkluderande samhälle.
Dessutom bidrar nämndens ansvar för service – såsom lokaler, IT-lösningar och offentliga måltider – till en attraktiv kommunal verksamhet som påverkar människors val av bostadsort.
Tekniska nämnden är involverad i hela processen – från planering och byggande till genomförande, service och förvaltning – och skapar därmed långsiktiga värden för Umeås utveckling.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Fokus på effektiv och säker implementering av IT och digitaliseringslösningar för att bidra till kommunens tillväxt och omställning.
- Fokus på genomförande av investeringar.
- Belysning på landsbygd.
- Stärka och strukturera arbetet med biologisk mångfald likväl som ekologisk hållbarhet inom förvaltningens områden.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Levererade projekt enligt investeringsplan	Genomfört i andel (%) av budget
Utveckla samverkansmodellens förmåga till nyttoberäkning och effekthemtagning i linje med inriktningsmålen	Andel nyttoberäknade initiativ i Digilistan. Andel initiativ i Digilistan med mätbart bidrag till tillväxtmål

Program för social hållbarhet

Programmets syfte är att bidra till att uppnå kommunens ambitioner att motverka ökade skillnader mellan medborgarna genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämlikt och jämställt som möjligt och aktivt arbeta för att skapa goda livsvillkor för alla.

Fokusområde 1 - Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

1.1 Stärka inkludering och jämlikhet

När människor med olika etnisk bakgrund och/eller ekonomiska förutsättningar inte bor på samma områden, träffas på samma arbetsplatser eller möts i föreningslivet så minskar den sociala sammanhållningen.

1.2 Förebygga brottslighet och våld

I Umeå ska brottsligheten fortsatt vara låg och tryggheten hög.

Fokusområde 2 - Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

2.1 Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering

Arbete med jämställdhet i samhällsutvecklingen har varit en central del av utformningen av staden i över fyra decennier. Umeå är en ledande stad i Europa inom jämställd och hållbar stadsutveckling.

2.2 Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

Enligt Parisavtalet ska klimatomställningen och arbete för klimatanpassning främja jämställdhet. Parisavtalet säger också att utsläppsminskningar ska och kan utföras inom ramen för hållbar utveckling, där jämställdhet utgör ett av målen enligt Agenda 2030.

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 2

Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Så bidrar tekniska nämnden:

Umeå är Sveriges största stad utan några utsatta områden – ett resultat av ett långsiktigt och brett arbete för social hållbarhet. Tekniska nämnden bidrar på flera sätt, bland annat genom att skapa trygga och tillgängliga utomhusmiljöer, minska hemlöshet och främja möjligheter till aktivitet i stadens offentliga rum och fastigheter.
Inom ramen för nämndens grunduppdrag fortsätter arbetet med att utveckla säkra och välskötta utemiljöer. Det sker genom planering och underhåll av exempelvis gatubelysning, skolgårdar, parker och naturområden. Nämnden samordnar även kommunens lägenhetshantering, vilket är ett viktigt bidrag för att motverka hemlöshet.
Barns möjlighet att klara skoldagen är också en prioritet. Genom att erbjuda näringsrika, hållbara och goda måltider i skolrestaurangen skapas bättre förutsättningar för lärande och närvaro.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Samverkan med andra förvaltning för att få samordningsvinster i de satsningar som görs, tilläggsuppdrag 2027:3, 2027:10
- Bidra till vidareutveckling av kommuns förmåga till datadrivna prediktiva analyser för att identifiera trender och behov av åtgärder med syfte att Umeås sociala hållbarhet.
- Ge förutsättning för elever och barn att vara närvarande i skolan genom näringsrika och goda måltider samt projektet ”något för alla”.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Upplevd trygghet i det offentliga rummet	Andel enligt SCB:s enkät
Barns och ungdomars delaktighet och inflytande	Antal genomförda dialoger och/eller insatser
Arbetssätt för stadsdelsutveckling	Arbetssätt för att stärka ungas delaktighet och jämställdhet utifrån 1%-regeln.
Tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser i kommun- och stadsdelar	Inventering klar och förslag till åtgärder framtagna
Belysning för tryggare utomhusmiljö	Rapport ur SIV[2] och statistik från bevakningsbolag
Utveckla samverkansmodellens förmåga till nyttoberäkning och effekthemtagning i linje med inriktningsmålen	Andel initiativ i Digilistan med mätbart bidrag till mål för social hållbarhet
Verksamheterna har ändamålsenliga underlag för att analysera och agera på signaler om behov av tidiga insatser	Antal framtagna dataprodukter och analysrapporter för social hållbarhet
Fler elever äter skollunch	Öka den procentuella andelen serverade skolluncher

[2] IT-stödet ”Skador i Verksamheten”.

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 3

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina liv

Så bidrar tekniska nämnden:

Tekniska nämnden har flera verksamhetsområden som bidrar till ökad jämställdhet och jämlika livsvillkor för både kvinnor och män. Särskilt betydelsefullt är arbetet med att skapa trygga offentliga miljöer samt att främja tillgången till kollektivtrafik och hållbara färdsätt – områden där kvinnor generellt är mer beroende av god tillgänglighet.
Under många år har nämnden arbetat för att jämställdhet ska vara synligt i det offentliga rummet. Varje år väljs ett speciellt projekt ut där detta synliggörs extra.
För att öka medborgarnas inflytande och delaktighet i kommunens utveckling prioriterar nämnden även arbetet med medborgardialog. Genom att lyssna in olika perspektiv och behov skapas lösningar som fungerar för fler.
Nämnden utvecklar också beslutsunderlag som gör det enklare att analysera och synliggöra könsskillnader. Detta är ett viktigt steg för att säkerställa att våra insatser bidrar till ett mer jämställt Umeå – där alla, oavsett kön, har likvärdiga möjligheter att leva ett tryggt och aktivt liv.

Nämndens prioriteringar för perioden:

- Öka medborgardelaktigheten
- Medverka till att ta fram dataprodukter som förenklar analys och synliggör skillnader.
- Utveckla tryggare mötesplatser
- Skolgårdsprojektet, undersöka och utveckla jämlika skolgårdsmiljöer.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Jämställd stadsplanering	Genomföra ett projekt med särskilt jämställdhetfokus
Barns och ungdomars delaktighet och inflytande	Antal genomförda medborgardialoger/ projekt där barn och ungdomar får möjlighet till delaktighet
Utveckla samverkansmodellens förmåga till nyttoberäkning och effekthemtagning i linje med inriktningsmålen	Andel initiativ i Digilistan med mätbart bidrag till jämställdhetsmål
Synliggöra skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar	Andelen relevanta datamängder som synliggör könsperspektivet

Program för klimatneutrala Umeå

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 4 - Umeå ska vara klimatneutral till 2040 Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Kommunfullmäktige har i februari 2020 antagit lokala miljömål och beslutat att Umeå ska vara klimatneutralt 2040, dvs ha nettonollutsläpp av växthusgaser. Umeå kommunkoncern genomförde en nulägesanalys6 av de utsläpp av växthusgaser som uppstår från den egna verksamheten. Analysen grundade sig på 2019 års tillgängliga data och visade att koncernen ger upphov till ungefär 20 % av de territoriella växthusgasutsläppen inom Umeå kommun.

Fokusområde 1 - Mobilitet och Transporter
Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är mobilitet och transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporternas och resornas klimatpåverkan. Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera redan beslutade program och styrdokument (se nedan), där strategierna konkretiseras – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

Fokusområde 2 - Bygg och anläggning
Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Program för klimatneutrala Umeå

Fokusområde 3 - Energi, el och fjärrvärme
För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning. Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.

Fokusområde 4 - Cirkulär ekonomi
För att skapa hållbara affärsmodeller och samtidigt klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 - Övergripande insatser
För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation likt etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Inriktningsmål 4

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Så bidrar tekniska nämnden:

Teknik- och fastighetsförvaltningen fortsätter att bidra till Umeå kommuns omställning mot klimatneutralitet genom aktiviteter som minskar klimatpåverkan från transporter, materialanvändning och stärker resurseffektiviteten i verksamheternas egen drift.

Under 2027 fortsätter förvaltningens miljöforum att följa upp och rapportera de aktivitet som förvaltningen identifierat har stor potential att minska miljöpåverkan för att säkerställa att insatserna bidrar till Umeå kommuns inriktningsmål. Rapporteringen synkroniseras likt 2026 med programrapporteringen för inriktningsmålen.

2027 fortsätter exempelvis arbetet med att främja hållbara resor genom cykelutlåning och att testa elektrifierade arbetsmaskiner för att minska användningen av fossila bränslen. Båda aktiviteterna har tidigare år visat på gott resultat.

Förvaltningen planerar att fortsätta utveckla det cirkulära arbetet genom återbrukskoordinering, återbrukslogistik och projekt med inslag av återbruk inom bygg- och anläggning. Insatserna syftar bland annat till att öka återanvändningen av material och produkter, minska avfallsmängderna och begränsa behovet av nyproducerat.

Förvaltningen kommer under 2027 att satsa på tester gällande exempelvis lokalproducerade växtsubstrat baserade på återvunnet material för att minska klimatpåverkan från materialtransporter och samtidigt stärka den lokala och cirkulära resursanvändningen. Arbetet med långsiktig trädvård fortsätter genom insatser som stärker trädens förutsättningar att utvecklas och bidra med viktiga ekosystemtjänster över tid. Därutöver planeras utveckling och test av nya metoder och material inom gatu- och parkverksamheten med exempelvis klimatförbättrad asfalt i underhållsarbeten för att minska klimatpåverkan.

Vidare planeras utredningsinsatser för att kartlägga och minska miljöpåverkan inom lokalvården samt utveckla uppföljningen av hållbara livsmedelsinköp.

Förvaltningen fortsätter dessutom att utveckla arbetet med masshantering och koordinering av schaktmassor i bygg- och anläggningsprojekt. Området har stor potential att minska både klimatpåverkan och kostnader genom ökat resursutnyttjande och minskade transporter.

Sammantaget bidrar aktiviteterna till minskad klimatpåverkan, ökad cirkularitet och resurseffektivitet i linje med kommunens mål om klimatneutralitet år 2040.

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 4 – klimatneutrala Umeå 2040

fokus-områden

- Transporter
- Bygg och anläggning
- Energi (el och fjärrvärme)
- Cirkulär ekonomi
- Övriga insatser

teknik och fastighets miljöaktiviteter

Erbjuda cykelutlåning till medborgare via butik	Test av lokalproducerat växtsubstrat	Förlänga livslängd på digitala enheter genom aktiv hantering och återbruk	Fokus på återbruk i ett ombyggnadsprojekt*	Genomföra hållbarhetsutbildning för Städs medarbetare
Test av elektrisk traktor i verksamhet	Test av klimatförbättrad asfalt i ett underhållsprojekt	Genomföra ett projekt med utsläppsfri byggarbetsplats*	Fokus på återbruk i ett ROT-projekt	Test av system för uppföljning av hållbara livsmedel

- Digital omställning och IT
- Fastighet
- Gator och parker
- Måltidsservice
- Städ- och verksamhetsservice
- Teknik och fastighet (gemensam)

* E-norm och Subarktisk klimat

UMEÅ KOMMUN

Inriktningsmål 4

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel hållbart resande (buss, cykel, gång) inom Umeå tätort	• Andel %
Närhet (200 meter) inom Umeå tätort till huvudvägnät för gång- och cykel	• Andel av befolkningen %
Närhet (500 meter) inom Umeå tätort till stomstråk för kollektivtrafik	• Andel av befolkningen %
Nyttjande av kollektivtrafik i Umeå tätort (Ultra)	• Antal påstigande/år
Laddinfrastruktur (medarbetare och tjänstebilar UK)	• Antal laddpunkter
Energianvändning i kommunens lokaler	• kWh/m^2
Energianvändning utomhusbelysning	• kWh/ljuspunkt
Installerad effekt solceller	• kW
Klimatsmarta måltider	• Andel ekologiskt (%) • Andel svenska livsmedel (%)[1] • Klimatpåverkan CO_2/portion
Minska matsvinn	• g/portion (totalt svinn) • Tallrikssvinn, kg/år • Tillagningssvinn, kg/år • Serveringssvinn, kg/år
Klimatpåverkan i byggskedet, nyproduktion	• kg CO_2e/m^2 bruttototalarea • Antal elmaskiner i projekt
Klimatbesparing återbrukade produkter inom Teknik- och fastighetsförvaltningen	• Kg CO_2e/år ackumulerat

[1]Närproducerat prioriteras i första hand.

UMEÅ KOMMUN

Personalpolitiska mål

UMEÅ KOMMUN

Inledning personalpolitiska mål

Medarbetarna är vår absolut viktigaste resurs. Genom att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare och genom att fokusera på friskfaktorer skapar vi goda förutsättningar för att medarbetare ska trivas, utvecklas och stanna kvar.

Inom nämndens verksamheter, liksom för Umeå kommun, finns utmaningar och möjligheter med kompetensförsörjning. Verksamheterna och chefer ska ges möjlighet att, tillsammans med sina medarbetare, få de bästa förutsättningarna att klara de personalpolitiska målen.

Förvaltningen, verksamheterna och HR-enheten, kommer att arbeta med de personalpolitiska målen med stöd av aktiviteter som finns i kompetensförsörjningsplanen, med friskfaktorarbete och arbetsmiljöarbete. Se *”Bilaga 1, Kompetensförsörjningsplan Teknik och fastighet 2026-2028”*

Teknik och fastighets fem verksamheter står inför samma övergripande behov: att säkra och utveckla rätt kompetens, stärka förmågan till omställning, tydliggöra utvecklings- och karriärvägar och fortsätta bygga en attraktiv, hållbar arbetsplats för både befintliga och framtida medarbetare och chefer.

Inriktningsmål 5

Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället

Så bidrar tekniska nämnden:

Verksamheterna fortsätter att driva och samordna arbetet med att stärka teknik- och fastighetsförvaltningens attraktionskraft som arbetsgivare.
Arbetet fokuserar på att utveckla stöd, verktyg och processer som bidrar till att förvaltningen kan attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens.
Under 2027 prioriteras att fortsätta implementera arbetet med arbetsgivarvarumärket, tillsammans med HR-enheten och Kommunikation. Ett arbeta pågår med att förenkla och kvalitetssäkra rekryterings- och introduktionsprocesserna.

HR-enheten stödjer verksamheterna i att synliggöra utvecklings- och karriärvägar, arbeta med aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, bidrar till rättvisa och likvärdiga processer för rekrytering och introduktion samt stöttar verksamheter och chefer i att använda friskfaktorer för att skapa hållbara arbetsmiljöer.

Genom utbildning, samverkan och kommunikationsinsatser stärker vi förutsättningarna för att medarbetare och chefer ska trivas, utvecklas och stanna kvar inom förvaltningen och Umeå kommun.

Prioriteringar under perioden

- Utveckla processer, rutiner och digitala verktyg för enhetliga och effektiva rekryteringsflöden.
- Stödja verksamheter i arbetet med intern rörlighet, kompetensutveckling och utvecklings- och karriärvägar. Samt att skapa en lärande kultur, där lärande som sker i arbetsvardagen både ges utrymme och uppmärksammas.
- Stötta förvaltningen, verksamheter och chefer i arbetet med friskfaktorer, och löneöversyn.
- Systematiskt arbeta med Aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel heltidsanställda	%
Personalomsättning, totalt	%
Personalomsättning, egen avgång	%
Medarbetarenkäten, totalt medelvärde	NMI

Inriktningsmål 6

Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.

Så bidrar tekniska nämnden:

Under 2027 vidareutvecklas stödet till chefer genom utbildningar, stöd i olika verktyg och arbetssätt inom systematiskt arbetsmiljöarbete, säkerhetskultur och förändringsledning.

Genom att erbjuda HR-stöd i befintliga system och riktade utvecklingsinsatser skapas bättre förutsättningar för chefer att utöva ett hållbart ledarskap, främja delaktighet och engagemang samt även utveckla medarbetarnas kompetens.

Arbetet bidrar till att verksamheterna kan planera för, attrahera, utveckla och behålla den kompetens som behövs för att möta framtida behov och säkerställa en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Prioriteringar under perioden

- Erbjuda HR-stöd, handledning i befintliga system för chefer.
- Samordna och utveckla arbetet med Chefoskopet som uppföljningsverktyg vid behov.
- Genomföra riktade utbildningsinsatser inom ledarskap, arbetsmiljö, rekrytering och löneöversyn, bla i Ledarforum.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Andel chefer med max 30 medarbetare	%
Medarbetarenkäten, totalt medelvärde chefer	NMI

Inriktningsmål 7

Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.

Så bidrar tekniska nämnden:

Verksamheterna, tillsammans med HR-enheten, arbetar med sjukfrånvaro på flera nivåer samtidigt: ett systematiskt helhetsgrepp, tidiga och förebyggande insatser och arbete med fokus på riskgrupper.
Aktiviteterna fokuserar på medarbetare som är friska, i risk för sjukskrivning, samt under pågående sjukskrivning.

Hälsoarbetet görs genom tidig hälsopromotion och uppmärksamhet på tidiga signaler, med fokus på såväl främjande och förebyggande insatser som rehabiliterande åtgärder. Arbetet utgår från friskfaktorn *tidiga insatser och anpassningar* samt stöds av rutinen *Aktiv rehab* och den kommungemensamma rehabiliteringsprocessen.

Arbetet med säkerhetskultur inom arbetsmiljöområdet och aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter stärker chefer och medarbetare i deras arbete för en god arbetsmiljö.

Prioriteringar under perioden

- Hälsofrämjande arbetsmiljöarbete. Erbjuda stöd och insatser för att öka förutsättningar för friskare arbetsplatser.
- Erbjuda stöd och insatser för ett systematiskt arbetsmiljöarbete som skapar förutsättningar för låg och minskande sjukfrånvaro.
- Arbetslivsinriktad rehabilitering
- Systematiskt arbeta med Aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter
- Informera och utbilda chefer inom säkerhetskultur arbetsmiljö. Nulägesanalys görs i varje verksamhet.

Kvalitetsfaktor	Indikator
Sjukfrånvaro	%
Andel långtidsfriska	%
Olycksfall	Antal/år
Tillbud	Antal/år
Arbetsmiljöbrist	Antal/år
Andel skyddsombud som genomgått introduktionsutbildning	%
Medarbetarenkäten	Innehåller indikatorer för OSA, NMI och Aktiva åtgärder.
Friskfaktorer	Friskfaktorlabbet
Andel med arbetsmiljö- och/eller hälsoproblem, per kön/könsidentitet.	Sjukfrånvaro/Stella

Ekonomi

Inledning ekonomi

Inför 2027 står tekniska nämnden inför en del ekonomiska utmaningar, trots en relativt stor ökning av budgetramen med ca 96 mnkr varav fullmäktiges beslut innehåller riktade beslut gällande skolfrukost, centrum mot våld, klimatmedel samt medel för Arboretum Norr med totalt 10,5 mnkr.

I SKRs senaste prognos från början av oktober i år är prisindex för kommunal verksamhet 2,8% för generella kostnader medan KPIF i oktober i år är 1,5% vilket innebär viss risk för kostnadsökningar kommande år jämfört med i år. Dock sker indexuppräkning av många stora avtal för 2027 redan i år vilket innebär att kostnadsökningen inte blir så stor som SKR prognostiserar. För städ- och verksamhetsservice, fastighet och måltidsservice är prognosen att de klarar sitt uppdrag inom befintliga service- och ambitionsnivåer utan att behöva göra prioriteringar eller besparingar på grund av kostnadsökningar. För gator och parker är dock det nya tillfälliga avtalet för färdtjänst betydligt dyrare än tidigare och även kommande upphandling bedöms bli mycket dyrare än föregående avtal vilket medför utmaningar. För DoIT innebär stora kostnadsökningar för säkerhet, licenser och hårdvara mycket stora utmaningar och det är svårt att prioritera bort delar av det ifall prognosen går mot underskott för verksamheten.

Tekniska nämndens verksamheter påverkas till stor del av omvärlden, som fortfarande är orolig. Utöver krig som påverkar exempelvis bränslepriser är omställning mot AI och digitalisering i världen kostnadsdrivande och påverkar DoIT i stor omfattning. Därutöver är kostnader kopplade till väder, särskilt vinterväghållning och snöröjning, svårbedömda och kan medföra både stora över- och underskott för nämnden.

Verksamheterna beskriver i sin del av verksamhetsplanen de anpassningar och prioriteringar som planeras.

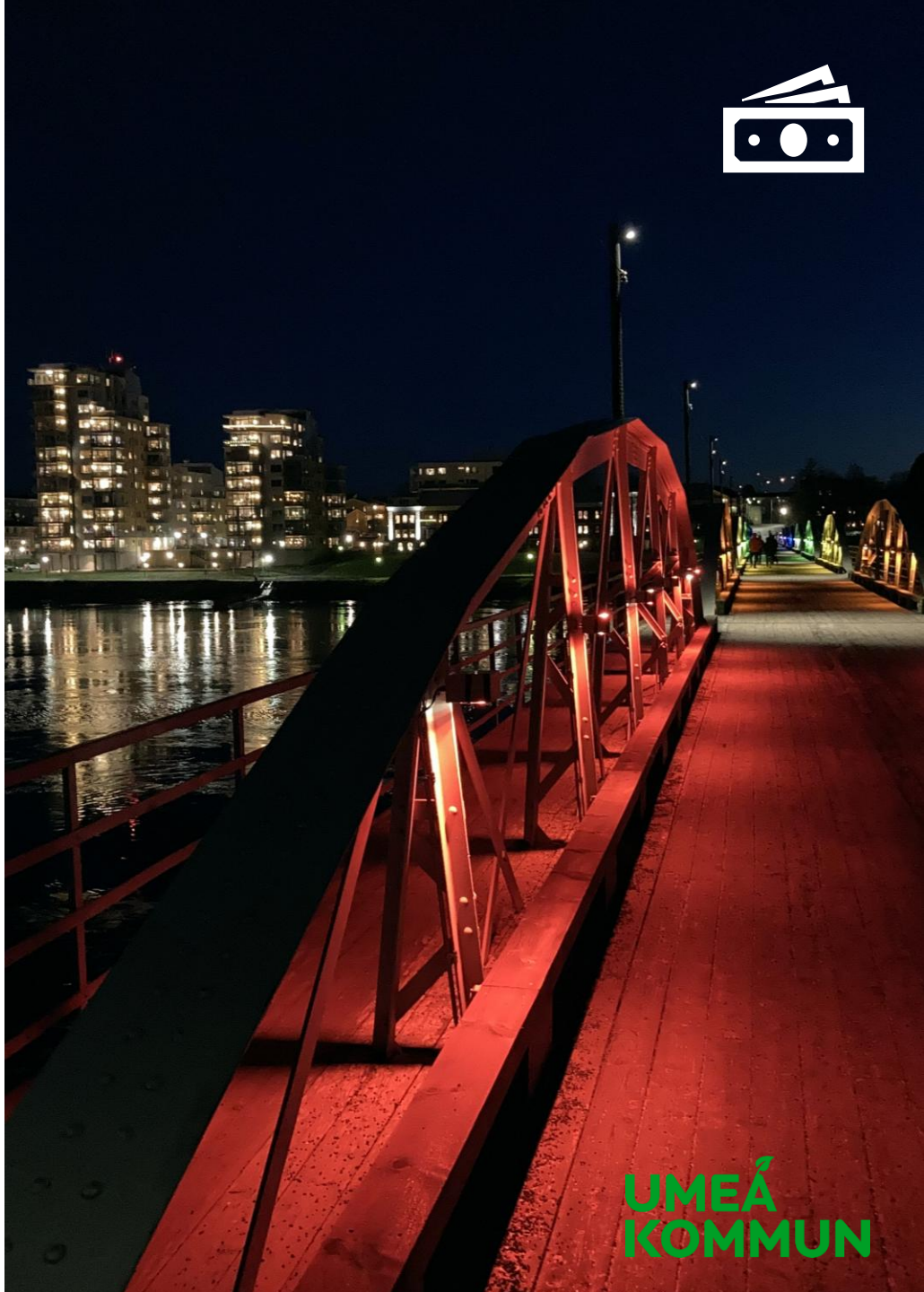

Driftbudget 2027

Verksamhet	Budget 2026	Löner 2027	Index 2027	Riktade enligt KF-beslut: PO-pålägg just.	KF-beslut: skolfrukost, CMV, klimat, Arboretum	Demografi (enligt KF)	Tillkommande volymer	Behov kvalitet underhåll mm	Färdtjänst, enskilda vägar pga TRV och inv. arter	Säkerhet	Licenser och data & IT	Total ram 2027	Utökning budget 2027	Budget utöver index och KF
Fastighet	783 070,9	3 820,3	15 690,4	-770,0	2 500,0	-4 000,0	9 000,0	0,0	0,0	1 763,6	0,0	811 075,2	28 004,3	10 763,6
DoIT	147 474,0	3 311,6	1 504,5	-670,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 432,2	15 000,0	173 052,3	25 578,3	21 432,2
Städ- och verksamhetsservice	155 989,4	7 329,3	120,7	-1 500,0	0,0	-2 000,0	2 000,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	162 939,4	6 950,0	3 000,0
Måltidsservice	295 450,1	7 117,9	2 936,9	-1 440,0	6 000,0	-1 870,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	308 194,9	12 744,8	0,0
Gator och Parker	254 876,1	2 771,3	4 626,9	-540,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	12 500,0	0,0	0,0	275 234,4	20 358,2	12 500,0
Gemensamt	32 273,9	861,5	213,5	-170,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34 178,9	1 905,0	0,0
Totalsumma	1 669 134,4	25 211,9	25 092,8	-5 090,0	10 500,0	-7 870,0	11 000,0	1 000,0	12 500,0	8 195,8	15 000,0	1 764 675,0	95 540,5	47 695,8

Investeringsbudget 2027 – Strategiska satsningar för en hållbar och fungerande vardag

Investeringar 2027
Tekniska nämnden har för 2027 en investeringsbudget om totalt 1317,4 mnkr, fördelade över flera verksamhetsområden.

Den största delen av investeringsbudgeten avser fastighetsområdet, där 878,7 mnkr avsätts 2027 för nybyggnation, ombyggnation och underhåll av kommunens byggnader.

Inom gator och parker är investeringsbudgeten336,1 mnkr med fokus på gator, förbättrad framkomlighet, trafiksäkerhet och attraktiva utemiljöer. Detta inkluderar både större infrastrukturprojekt och insatser för att stärka det vardagsnära stads- och tätortslivet.

DoIT har en ram på 68,8 mnkr, med ingår medel för robusta systemlösningar och ökad automatisering

Övriga investeringar omfattar måltidsservice (3 miljoner kronor), städservice (5,5 miljoner kronor) samt
övriga projekt, där medlen främst avser belysning (25,3 miljoner kronor).

Verksamhet	2027
Fastighet	878,7
Gator och parker	336,1
DoIT	68,8
Städ och verksamhetsservice	5,5
Måltidsservice	3
Övrigt (belysning tätort mm)	25,3
Totalt, mnkr	**1317,4**

Tre största projekten Fastighet/Gop	Verksamhet	2027
Stöcke skola	Fastighet	100,0
Brandstation Umeå Östra	Fastighet	80,7
Magistervägen, daglig verksamhet	Fastighet	63,7
Renmarkstorget	Gop	71,0
GC-bro Sävarån	Gop	13,0
Älvsvatten	Gop	11,0
Totalt, mnkr		**339,4**

Bilagor

Bilaga 1: Plan för styrning och uppföljning externa utförare

Tekniska nämnden har i huvudsak två områden där verksamheten lämnats över till externa utförare; gatudrift samt kommunal färdtjänst. Utförarna är upphandlade enligt de lagkrav som finns.

Upphandlingarna har föregåtts av en öppen dialog med de entreprenörer som finns på marknaden, allt för att säkerställa att avtalen ger goda förutsättningar för både kommunen och entreprenörerna. Löpande uppföljning via dialoger, månads- eller tertialvis, utgör grunden för styrningen av de externa utförarna. Fördjupade dialoger sker i de fall signaler kommer gällande stora och allvarliga avvikelser från de kvalitetskriterier som avtalats. Tekniska nämnden fastställer uppföljningen av dessa kriterier, som följs upp och utvärderas årligen.

Vinterväghållning (tkr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Internt	5 941	7 663	7 207	11 269	13 475	17 960	13 523	16 873
Externt	45 138	66 865	50 351	74 622	61 669	81 469	58 917	53 778
Totalt	51 079	74 528	57 558	85 891	75 144	99 429	72 440	70 651
Andel externa utförare	88%	90%	87%	87%	82%	82%	81%	76%

Färdtjänst (tkr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Externt	23 526	29 578	14 924	12 051	19 647	22 029	20 932	28 636
Totalt	23 526	29 578	14 924	12 051	19 647	22 029	20 932	28 636
Andel externa utförare	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Park upphandlade områden (tkr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Externt	6 704	7 256	7 116	6 529	6 952	6 652	8 073	8 204
Totalt	6 704	7 256	7 116	6 529	6 952	6 652	8 073	8 204
Andel externa utförare	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%